

IRTI HUUMEISTA RY

TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS

1.1. – 31.12.2017

Sisällys

1	TAUSTA JA TARKOITUS	4
2	VAPAAEHTOISTOIMINTA	5
3	YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN	6
3.1	HALLINTO	8
3.2	HENKILÖSTÖ	10
3.3	VIESTINTÄ.....	11
3.4	TALOUS.....	13
4	HUUME- JA LÄHEISTYÖ	14
4.1	LÄHEISTYÖ	16
4.2	HUUMETYÖ	17
5	OIKEUS TURVALLISEMPAAN ARKEEN – HANKE	18
6	TOIMINTA JA TILAISUUDET	20
6.1	IRTI HUUMEISTA RY:N JÄRJESTÄMÄT TILAISUUDET	20
6.2	TOIMINTA YHTEISTYÖSSÄ.....	23
6.3	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA.....	28
7	TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	30
7.1	YHTEISKUNTAVAIKUTTAMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI.....	31
7.2	ASIAKASTYÖN SEURANTA JA ARVIOINTI	32
8	KEHITTÄMINEN	33
9	TILINPÄÄTÖS	36
9.1	TILINTARKASTAJAN LAUSUNTO.....	42

1 TAUSTA JA TARKOITUS

Irti Huumeista ry:n toiminta käynnistyi 1984 huumeiden käyttäjien vanhempien toimesta. Yhdistyksen toiminnassa vapaaehtois- ja vertaistuen rooli on ollut keskeinen. Ajan kuluessa vapaaehtoistyön rinnalle on kehittynyt ammatillinen toiminta, joka tukee, turvaa ja vahvistaa vapaaehtoistyötä. Vuosi 2017 oli 33. toimintavuosi. Toiminnan missiona 2017 oli, että Irti Huumeista ry on Suomen tunnetuin ja arvostetuin huumetyön kansalais- ja vapaaehtoisjärjestö.

Irti Huumeista ry:n toimintatavat uudistettiin ja uusi yhdistyksen strategia vuosille 2018-2022 (Liite 1) hyväksyttiin. Lisäksi yhdistykselle koottiin viestintästrategia (Liite 2) ja markkinointistrategia (Liite 3) ja yhdistyksen historiatietoja koottiin yhteen. (Liite 4) Strategian perustana on ajatus siitä, että huumemaailmassa tapahtuu ihmisoikeusloukkauksia ja huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä ihmisarvoista, huumeetonta elämää tulee edistää. Ihmisoikeusloukkaukset saattavat kohdentua huumeiden käyttäjiin, toipujiin ja heidän läheisiinsä. Ihmisoikeuksiin kuuluvat mm. asuminen, työ ja oikeus hoitoon. Yhdistys toimii 24 Suomen kaupungissa sekä niiden lähialueilla ja palveli 4:ssä kansainvälisessä huumeiden käyttötilanteessa asiakkaita.

Irti Huumeista ry:n säännöissä määritellään yhdistyksen tarkoitus ja toiminta poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana, valtakunnallisena ja alueellisesti toimivana järjestönä. Tarkoitus on ehkäistä huumeiden käyttöä, tukea läheisiä, käyttäjiä ja toipujia käytön lopettamiseksi sekä vaikuttaa huumetyön kehittämiseen maassamme. Yhdistys kustantaa, julkaisee, kääntää ja levittää alaa käsittelevää kirjallisuutta ja muuta materiaalia, järjestää koulutus-, tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia ja osallistuu huumeekysymyksiä käsittelevään yhteiskunnalliseen keskusteluun. Irti Huumeista ry:n perustehtäväksi muodostui edistää toipumista ja ihmisarvoista elämää. Kaikki yhdistyksen toiminta tukee perustehtävää. Irti Huumeista ry:n kohderyhminä ovat huumeetietoa tarvitsevat ihmiset: huumeita käyttävien läheiset, toipuvat käyttäjät, ammattilaiset kuten opettajat, vapaaehtoiset, sosiaali- ja terveysalan henkilöstö sekä muut huume- ja päihdetyön asiantuntijat ja päättäjät.

Irti Huumeista ry:ssä tehtävä työ jaettiin asiakastyöhön ja yhteiskuntavaikuttamiseen. Yhteiskuntavaikuttamiseen kuuluvat yhdistyksen kehittäminen, johtaminen, viestintä, järjestötyö, hallinto ja taloustyö. Tämä toiminta rahoitetaan STEAn AY-avustuksella. Asiakastyöhön kuuluu läheis- ja huumetyö, joka rahoitetaan STEAn AK-avustuksella. Hanketoiminta vastasi yhdistyksen perustyössä esiin nousseisiin kehittämistarpeisiin. Irti Huumeista ry:ssä alkoi Oikeus turvallisempaan arkeen -hanke, joka kuuluu Lastensuojelun keskusliiton koordinoimaan ja STEAn rahoittamaan Kaikille eväät elämään -ohjelmaan.

Yhdistys tarjosi sekä yksilölähtöisiä että perhekeskeistä tukea huumeiden käyttäjille ja heidän läheisilleen. Kokemus on osoittanut, että yhden huumeriippuvaisen rinnalla huumemaailma heijastuu ainakin kuuteen hänen läheiseensä. Yhdistys toimi johdonmukaisesti, suunnitteli, toteutti, seurasi, arvioi ja teki johtopäätöksiä liittyen toimintaansa. Yhdistys pyrki kehittymään ammatillisesti vahvaksi ja tehokkaaksi alansa edelläkävijäksi. Asiakastyö ja yhteiskuntavaikuttaminen molemmat osaltaan vastaavat asiakkaiden eri tarpeisiin.

Yhdistyksen arvot, joihin kaikki yhdistyksemme toiminnassa mukana olevat vapaaehtoiset ja työntekijät sitoutuvat ovat: oikeudenmukaisuus ja aitous, ihmisarvo ja osallisuus sekä rohkeus ja vastuullisuus. Yhdistys toimi ihmisarvoista elämää ja toipumista edistään.

2 VAPAAEHTOISTOIMINTA

Vapaaehtoiset ovat järjestömme sydän. Yhdessä tekemisen ote oli yhdistyksessä vahva. Yhdistyksessä toimi 72 vapaaehtoista noin kahdellakymmenellä paikkakunnalla. Monet ovat toimineet tehtävissä pitkiä aikoja ja he ovat erittäin sitoutuneita yhdistyksen työhön. Vapaaehtoiset toimivat sekä yhteiskuntavaikuttamisen, asiakastyön ja Oikeus tuvallisempaan -arkeen hankkeen tehtävissä. Jokaiselle löytyy oma tapansa osallistua ja olla mukana. Kaikki Lrti Huumeista ry:n vapaaehtoiset saivat koulutuksen tehtävänsä. Yhdistys järjesti vapaaehtoisille koulutus- ja tapahtumakalenterin mukaisesti koulutuksia valtakunnallisesti ja paikallisesti yhteensä 27 kappaletta.

Vapaaehtoiset toimivat yhdistyksen perustehtävän mukaisesti vertaistukiryhmien ohjaajina, puhelinpäivystäjinä ja tukihenkilöinä. He kirjoittivat Taite-lehteen, avustivat messuilla sekä Facebook-vertaistukiryhmissä. Monilla vapaaehtoisilla oli omakohtaista kokemusta huumeiden käyttäjän läheisenä tai huumeiden käyttäjänä. Saadun palautteen mukaan vapaaehtoiset kokivat osallisuutta. Heille muodostui tärkeitä ihmissuhteita yhdistyksen toiminnassa ja myös he saivat vertaistukea työhönsä koulutuksissa ja tapaamisissa. Vapaaehtoiset saivat tukea ja kannustusta työhönsä yhdistyksen työntekijöiltä. Käytännön työskentelyssä vapaaehtoiset integroituivat osaksi yhdistyksen työskentelyä vahvistaen ammatillista työtä.

Vapaaehtoisten rekrytointi tapahtuu erilaisissa kohtaamisissa, messuilla, internetissä ja yhdistyksen viestinnän ja järjestötyön kautta. Vapaaehtoistyöstä kiinnostunut henkilö haastatellaan aina yhdistyksen ammattilaisten toimesta. Kaikki yhdistyksen vapaaehtoiset perehdytetään ja koulutetaan tehtäviin. Vapaaehtoiset tutustuvat yhdistyksen toimintaan ja vapaaehtoistyöhön ennen toiminnan aloittamista. Uudet vapaaehtoiset aloittavat vapaaehtoistoiminnan toisen kokeneemman ohjauksessa esimerkiksi päivys-

tyksessä tai ryhmänohjauksessa samalla oppien ja saaden varmuutta tehtävään. Lukuun ottamatta hankkeen vapaaehtoisia, jotka kaikki perehdytetään erityisesti juuri hankkeen toimintaan. Jokaisen vapaaehtoisen tukena ovat henkilökunta sekä muut vapaaehtoiset.

Suljettuja Facebook-ryhmiä vapaaehtoisille perustettiin tukemaan valtakunnallista toimintaa ja viestintää, vapaaehtoisten jaksamista sekä vahvistamaan toimintaa alueilla. Vapaaehtoistyöntekijöitä kirjautui ryhmiin seuraavasti: aluevastaavat (17 henkilöä), tukihenkilötyö (11 henkilöä), puhelinpäivystäjät (15 henkilöä), ryhmänohjaajat (18 henkilöä) ja vapaaehtoiset (57 henkilöä).

Vapaaehtoisten illat ovat tapaamisia, joissa vapaaehtoiset jakavat kokemuksia sekä suunnittelevat, ideoivat ja sopivat vapaaehtoistyön toteutuksesta alueella. Vapaaehtoisten iltoja pidettiin vuonna 2017 yhteensä 35 kertaa (pääkaupunkiseutu + Lahti 5 ja Lappeenranta 12, Kuopio 8 ja Tampere 10).

Vapaaehtoisia kuultiin. Läheistyöntekijä, joka vastasi vapaaehtoistyöstä, oli yhteydessä vapaaehtoiseihin puhelimitse, viesteillä ja Facebookissa päivittäin. Vapaaehtoiset osallistuivat toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin yhdessä työntekijöiden kanssa, heiltä pyydetään kirjallista palautetta ja arviointia heidän kokemuksistaan sekä toimintojen vaikuttavuudesta. Vapaaehtoiset raportoivat tekemästään työstä.

Vapaaehtoisten koulutuksista kerättiin palautetta ja tavoitteiden toteutumista kartoitettiin sekä kysyttiin koulutuksen kehittämistavoitteita. Kerätystä palautteesta nousi esiin koulutusten tärkeys vapaaehtoisen omassa toiminnassa, jaksamisessa ja tiedon saamisessa. Kehittämiskohteena esiin nousi lisäkoulutuksen tarve tehtäväkohtaisiin vapaaehtoistoiminnan muotoihin.

3 YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN

Yhteiskuntavaikuttamisella edistettiin huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä hyvinvointia ja ihmisarvoista elämää. Yhteiskuntavaikuttamisen, edunvalvonnan ja ehkäisevän työn kohderyhmäksi määriteltiin ne ihmiset, jotka ajattelevat, ettei huumeongelma kosketa heitä ja jotka tarvitsevat tietoa aiheesta. Yhteiskuntavaikuttamisen tavoitteena on tuoda Irti Huumeista ry:n kokemusperäinen ja ajankohtainen tieto sekä asiantuntemus perhekeskeisestä huumeuudesta suuren yleisön, ammattilaisten ja päättäjien tietoon. Tavoitteena on myös vaikuttaa siihen, että yhteiskunnassa ymmärretään vapaaehtoistoiminnan merkitys sekä huumeiden käytön vaikutus käyttäjien läheisiin.

Meillä on huumeongelma ja se koskettaa jokaista suomalaista jollakin tavoin, välillisesti tai välittömästi. Välillisesti ongelma koskettaa ainakin veronmaksajana. Tällä näkökulmalla haluttiin vähentää häpeää ja syyllisyyttä ja murentaa stigmaa joka huumeiden käyttöön liittyy. Yhteiskuntavaikuttamisessa osallistuttiin yhteiskunnalliseen keskusteluun ja huumetyön kehittämiseen. Tiedotteita julkaistiin 24, mielipidekirjoituksia viisi, toiminnanjohtajan blogikirjoituksia 19. Läpi vuoden suunniteltiin ja koottiin uuden ilmeen mukaista koulutus- ja tiedotusmateriaalia.

Mediakeskustelussa yhdistys näkyi televisiossa, sanoma- ja aikakauslehdissä laajasti ja valtakunnallisesti. Yhdistys profiloitui ottamaan kantaa huumeita käyttävien ja heidän läheistensä ihmisarvoisen elämän puolesta ja piti esillä näkemystä siitä, että huumeita käyttävä voi olla kuka tahansa. Yhdistyksessä kannatettiin ennakkoluulottomasti uusien toimintamallien, kuten Muunto-hankkeen kokeilua. Nykylainsäädäntö nähtiin pääpiirteittäin hyvänä ja kahden raiteen huumeepolitiikka toimivana ratkaisuna. Yhdistyksen huoli huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä ihmisoikeuksien toteutumisesta esimerkiksi sote-uudistuksessa ja valinnanvapausajattelussa nousi esiin yhdistyksen yhteiskunta-vaikuttamisessa sekä asiakastyössä.

Ihmisoikeustyössä Irti Huumeista ry kiinnitti huomiota siihen, etteivät perusturvaetuudet Suomessa vastaa Euroopan sosiaalisen peruskirjan edellyttämää tasoa. Lisäksi haasteita on kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumisessa. Vankien oikeus heille kuuluvaan terveydenhuoltoon toteutuu epätasaisesti eri Suomen vankiloissa. Yhdistyksen havaintojen mukaan huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä hoidon saatavuudessa ja riittävytydessä on puutteita. Oikeudessa syrjimättömyyteen on parantamisen varaa. Pääsy mukaan työelämään on monesti liian vaikeaa. Lasten oikeus huumeettomaan kasvuympäristöön vaatii myös toimenpiteitä. Haasteena on ylisukupolvinen syrjäytyminen. Sen katkaiseminen vaatii uusia toimintatapoja sekä lastensuojelun tilan parantamista.

Yhdistys hyödynsi kehittämistyössään MIPA-hankkeen tuottamaa järjestötutkimusta toiminnan kehittämisessä. Mielenterveys- ja päihdejärjestöjen yhteisessä tutkimusohjelmassa kehitetään hankkeessa mukana olevien järjestöjen tutkimustoiminnan yhteistyötä, laatua, yhteismitallisuutta ja hyödynnettävyyttä. MIPA-hankkeessa on mukana 12 eri toimijaa ja hanketta koordinoi A-Klinikkasäätiö. Hankkeessa toteutettiin tutkimushankkeita, työpajoja ja kansallisia tutkimusseminaareja. Irti Huumeista ry:n henkilökunnasta osallistui seminaareihin keväällä 2017 kolme ja syksyllä 2017 5 työntekijää. Tutkimustieto toimi kehittämistyön taustamateriaalina. Yhdistyksen kehittämistoiminnalla pyrittiin vastaamaan ihmisten tarpeisiin alati muuttuvan huumemaailman vaikutuspiirissä.

Yhdistyksessä seurattiin tutkimuksia ja jaettiin tietoa havainnosta peilaten saatua tutkimustietoa ihmisten kokemuksiin. Vuonna 2017 julkaistiin kouluterveyskysely, jossa

nousi esiin erityisesti nuorten asennemuutos kannabikseen sekä tietoisuus huumeiden saannin helpvoudesta.

Kouluterveyskyselyn lisäksi vuonna 2017 julkaistiin myös yhdistyksen työn kannalta merkittävät seuraavat tutkimukset:

- Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus, Euroopan huumeraportti 2017: Suuntauksia ja muutoksia
- Hakkarainen Pekka ja Karjalainen Karoliina Pilvee, pilvee. Kannabiksen käyttötavat, käyttäjät ja poliittiset mielipiteet, Yhteiskuntapolitiikka 2017
- Nurminen, Susan, pro gradu Vanhempien selviytymistä edistävät ja estävät tekijät lapsen päihdekuoleman jälkeen, Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Tampere 2017
- Rislakki Pinja, opinnäytetyö Sosionomi YAMK, Huumeiden käyttäjien läheisten vertais-tuki salaisessa Facebook-ryhmässä, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki, 2017
- Saarelainen Tanja ja Venäläinen Anni, opinnäytetyö Sairaanhoidaja AMK, Huumeiden käyttäjien läheisten kokemuksia vertaistuesta, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki, 2017
- Tanskanen Jani, pro gradu Päihteidenkäyttäjien perheenjäsenten omaiskokemukset ja selviytymisen strategiat: laadullinen tutkimus, Oulun yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta, terveystiede, Oulu 2017
- YK:n huume- ja rikollistoimiston (UNODC) laatima, maailman huumeitrenejä luotaava World Drug Report 2017

Tutkimukset toimivat työhön monipuolisuutta tarjoamalla, uusia näkökulmia tuomalla ja huumetyötä osin myös kriittisesti tarkastelemalla.

Yhdistyksen medianäkyvyys kasvoi vuonna 2017. Tiedotusvälineisiin luotiin ja ylläpidettiin tiiviimpiä yhteyksiä. Irti Huumeista ry:tä mediassa edusti pääasiassa toiminnanjohtaja. Brändin ja yhdistyksen tunnettavuutta lisättiin. Julkisuuden henkilöiden huumeiden käyttö siivitti keskustelua mediassa. Mediaosumia lehdistössä oli 48 kpl. TV-esiintymisiä oli 3kpl Huomenta Suomen aamutelevisiossa. Yhdistyksen puheenjohtaja ja vapaaehtoinen, huumeriippuvaisen äiti osallistuivat Huomenta Suomeen aiheena huumeiden käyttäjien rankaiseminen. Toiminnanjohtaja vieraili Jari Sillanpää -kohun seurauksena Huomenta Suomen lisäksi Enbuske, Veitola & Salminen – talk showssa, puhumassa siitä, että huumeita käyttävä ihminen voi olla kuka tahansa meistä.

3.1 HALLINTO

Yhdistyksen hallituksen ja henkilöstön yhteistyötä tiivistettiin kahdella yhteisellä strategiapäivällä. Hallintoon etsittiin kestävä ja taloudelliset ratkaisut, jotka turvaavat

toiminnan. Yhdistyksen jäsenmäärä oli 2017 vuoden lopussa 641 jäsentä. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 39 uutta jäsentä ja jäsenkehitys muuttui positiiviseen suuntaan.

Yhdistyksessä ylintä päätäntävaltaa käyttivät jäsenet yhdistyksen kevät- ja syyskokouksissa. Yhdistyksen strategisesta toiminnasta vastasi hallitus ja operatiivisesta toiminnasta toiminnanjohtaja. Hallituksessa toimi 2016-2017: Sami Räsänen (puheenjohtaja), Marko Luukkanen (varapuheenjohtaja), Merja Kytöaho, Emilia Saukko, Silvia Modig, Merja Väisänen ja varajäseninä Heli Toivonen, Hannu Pentikäinen, Janita Maijanen, Karoliina Maanmieli.

Kevätkokous pidettiin 1.4.2017 Helsingissä ja siihen osallistui 28 ihmistä, joista 24 jäsentä ja 4 ei jäsentä. Kevätkokouksen jälkeen hallituksessa toimi: Sami Räsänen (puheenjohtaja), Marko Luukkanen (varapuheenjohtaja), Mette Strauss, Kari Virtanen, Heli Toivonen, Merja Väisänen, Silvia Modig ja varajäseninä Hannu Pentikäinen, Janita Maijanen, Anniina Sihvonen, Merja Kytöaho, Leo Koltola ja Meri Tissari. Vuonna 2017 yhdistyksen hallitus piti yhdeksän kokousta. Syyskokous pidettiin 21.10.2017 Jyväskylässä ja kokoukseen osallistui 16 ihmistä, joista 13 jäsentä ja 3 ei jäsentä.

Yhdistyksen toimisto muutti joulukuussa 2017 Kruununhaasta Mariankadulta Pasilaan osoitteeseen Pasilanraitio 5. Tilat ovat nyt asianmukaiset ja läheistyöhön on varattu tiloja tapaamisia varten sekä puhelinpäivystykseen rauhallinen huone. Asiakkaita voidaan ottaa vastaan, ohjata ryhmiä ja puhua puhelimesta niin, että yksityisyys säilyy. Uuteen toimistoon hankittiin myös ajanmukaista tekniikkaa kokouksia ja ryhmätapaamisia varten. Näin työolosuhteita parannettiin ja ajanmukaistettiin.

IT-puolella irtisanouduttiin kalliista tukipalvelusta. Ohjelmistolisenssit ja päivitykset tulevat jatkossa Elisan kautta. Yhteiskuntavaikuttamisen sihteerin IT-taidoilla järjestö pystyy jatkossa hoitamaan tukipalvelut arjessa. IT-puolen kuluissa säästöt näkyvät konkreettisesti. Tulevaisuuden osalta selvitettiin ilmaisten ohjelmien käyttöä. Google tarjoaa ilmaiseksi hyväntekeväisyysjärjestöille G Suite –järjestöversion, joka sisältää monia yleishyödyllisiä ohjelmistoja helpottamaan järjestöjen työskentelyä.

TechSoup tarjoaa järjestöille monia eri ohjelmistoja alennettuun hintaan. Irti Huumeista ry:n Adobe Creative Cloudin lisenssi on hankittu TechSoupin kautta. Tätä kautta Adobe CC:n lisenssin kuukausihinta on noin 66% halvempi.

Työvälineiden parantaminen valittiin painopisteeksi, kun talous antoi myöten. Työvälineet ajanmukaistettiin ja jokaiselle sitä tarvitsevalle työntekijälle hankittiin uusi tietokone vuoden aikana. Työpuhelimia uusittiin ja työntekijöiden työpisteet muutettiin asianmukaisiksi.

3.2 HENKILÖSTÖ

Vuoden 2017 aikana yhdistyksessä tapahtui henkilöstövaihdoksia organisaatiouudistuksen ja henkilökohtaisten ratkaisujen seurauksena. Tavoitteena oli, ettei henkilöstöä lomauteta enää organisaatiouudistuksen jälkeen. Henkilöstönimikkeet sekä työtehtävät organisoitiin uudelleen. Yhdistyksen työntekijöinä toimivat: Mirka Vainikka (toiminnanjohtaja), Hanna Rajjas (viestintäpäällikkö), Kaisa Koskinen (taluspäällikkö), Pia-Riitta Pirhonen (järjestösihteeri), Teemu Asumaa (yhteiskuntavaikuttamisen sihteeri), Mira Reponen (vastaava läheistyöntekijä), Leea Seger (läheistyöntekijä), Piia Niilola (läheistyöntekijä), Venla Abney (projektipäällikkö) ja Johanna Nyssönen (projektityöntekijä).

Yhteiskuntavaikuttamisen tiimivastaavaksi tuli järjestösihteeri ja asiakastyön vastaavaksi vastaava läheistyöntekijä. Yhdistyksessä aloitettiin johtoryhmätyöskentely, johon osallistuivat toiminnanjohtaja, viestintäpäällikkö, taluspäällikkö, järjestösihteeri ja vastaava läheistyöntekijä. Johdonmukaisella johtoryhmätyöskentelyllä jän tevoidettiin toimintaa.

Opiskelijoiden sekä työllistettyjen määrää mitoitettiin järjestötyön ohjausresurssien, työtehtävien ja hankkeiden mukaisesti. Erilaisen työllistämistoimien (kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkatukityö) piirissä oli vuonna 2017 neljä henkilöä. Työllistämistoiminnalla edistettiin osallisuutta ja työllistetyn työelämävalmiuksia. Tiimissä työllistetyt toimivat myös vertaisina ja kokemusasiantuntijoina tuoden esiin oman elämäntarinansa. Lisäksi yksi yliopisto-opiskelija suoritti palkallisen harjoittelun yhdistyksessä. Ammatikorkeakouluopiskeluun kuuluvan harjoittelun yhdistyksessä suoritti yksi sosionomi (AMK) ja kaksi sairaanhoitajaopiskelijaa.

Työhyvinvointia edistävä toiminta on läsnä joka päivä arkisissa kohtaamisissa työpaikalla. Henkilökunnalle yhdistys tarjosi uudistuvan työympäristön, koulutusta, työnohjausta ja yhteistä aikaa asioiden johdonmukaiselle läpikäymiselle. Työnohjaus järjestettiin vakituiselle henkilöstölle yhdeksän kertaa, hankkeelle kerran ja toiminnanjohtajalle / johtoryhmälle kymmenen kertaa vuonna 2017. Työhyvinvointi- (TYHY) ja kehittämisspäivät (KEHI) yhdistettiin. Puoli päivää käsiteltiin työn kehittämistä ja toinen puoli päivästä oli varattu työhyvinvoinnin edistämiseen. Keväällä TYHY- ja KEHI-päivä pidettiin Mäkelänrinteen uintikeskuksessa ja syksyllä yhdistyksen toimistolla. Kevään kehittämissosuuksessa teemana oli "Ihminen järjestötyön ytimessä" ja osion ohjasi työnohjaaja Seppo Turkka.

Yhdistyksen henkilökunnalle perustettiin sisäinen Facebook-ryhmä, jossa henkilökunta voi jakaa työhön liittyviä ajatuksia ja ideoita. Perjantaisin henkilökunnalle on varattu aika viikon kuluessa kohdattujen raskaiden asioiden purkamiselle. Yhteistoimintakokouksina

työpaikalla pidettiin henkilökunnan kokouksia (HEKO) vähintään kerran kuukaudessa. Näihin kokouksiin kaikilla työntekijöillä oli mahdollista nostaa asioita keskusteluun.

Työterveyshuollon suunnitelma on kaikkien nähtävillä ja työterveyshuolto järjestetään yhteistyössä Terveystalon kanssa. Yhdistyksen talous- ja hallinto sekä työohjeet päivitettiin. Yhdistyksen toimintatavat ja IT-ympäristö uudistuivat, kun kaikki yhdistyksen sopimukset käytiin läpi ja osasta ostopalveluja luovuttiin. Yhteistyötä IT-uudistuksen osalta tehtiin Futuricen kanssa.

Uudet työntekijät perehdytettiin työhönsä toiminnanjohtajan ja työryhmän toimesta. Yhdistyksen perehdytyskansio päivitettiin ja se oli kaikkien saatavilla. Kaikki uudet työntekijät allekirjoittivat lukeneensa perehdytyskansion.

Yhdistyksen henkilöstön määrän riittävyys suhteessa huumeiden käyttäjien ja heidän läheisten tarpeeseen ei ollut riittävä. Kaikkiin alueellisiin tarpeisiin ja esimerkiksi nuoren huumeriippuvaisen tukihenkilötyöhön ei voitu ryhtyä resurssivajeen vuoksi.

3.3 VIESTINTÄ

Yhdistykselle hyväksyttiin viestintä- ja markkinointistrategiat. Yhdistyksen sisäinen ja ulkoinen viestintä kulkivat usein limittäin ja tähtäsivät siihen, että mahdollisimman moni tukea tarvitseva huumeiden käyttäjä, läheinen tai ammattilainen saa tietoa yhdistyksen tarjoamasta tuesta. Yhdistyksen ulkoisen viestinnän punaisena lankana oli ihmisarvoisen elämän edistäminen. Sisäistä viestintää monipuolistettiin ja selkiytettiin. Organisaatio- muutosten tuomat uudet rakenteet näkyivät myös viestinnässä. Sosiaalista mediaa hyödynnettiin yhteisenä ideointikanavana, vertaistuen muotona ja tiedon välittämistapana.

Tiedotteita lähti vuoden aikana 24 kpl ja niiden läpimenoa ja niistä käynnistynyttä keskustelua internetissä yleisesti ja yhdistyksen Facebook-sivuilla sekä Twitterissä seurattiin. Mediakeskustelusta tuli palautetta yhdistykseen somekanavien kautta, sähköpostitse ja puhelimitse. Palaute oli jakautunutta johtuen aihealueista. Osassa palautetta kiiteltiin tärkeästä asiasta ja kerrottiin omista henkilökohtaisista kokemuksista liittyen esimerkiksi alaikäisen lapsen huumeiden käyttöön tai tunteisiin huumeriippuvaisen läheisenä. Kannabiksesta saatiin palautetta sekä kannabiksen laillistamisen puolesta että kannabikseen liittyvistä riskeistä.

Mediaa ja sen seuraajia kiinnosti erityisesti Jari Sillanpään huumekohu, joka nousi tullessaan päivän ykkösuutiseksi. Lisäksi kiinnostivat huumekoira Danin ja tämän ohjaajan palkitseminen Oma pää – pääoma ja Torsti Koskisen rahaston palkinnoilla, kannabis- keskustelun eri muodot, julkisuuden henkilöiden huumeidenkäyttökeskustelu ja puhe

huumeiden käytön arkipäiväistymisestä. Järjestön ylläpiti keskustelua sen puolesta, että huumeita käyttävien ja heidän läheistensä tulisi päästä nykyistä paremmin heille kuuluvien palveluiden, avun ja tuen piiriin. Irti Huumeista ry:n hallituksen puheenjohtaja otti kantaa sen puolesta, että huumeiden käytöstä rankaisemisen sijaan käyttäjien hoidon tulisi järjestyä paljon nykyistä helpommin ja tehokkaammin.

Yhdistyksen julkaisuutoimintaa kehitettiin ja yhdistyksen historiatietoja koottiin. Vuonna 2017 päätettiin julkaisuutoimikunnan perustamisesta. Sen tehtävänä on linjata, miten yhdistyksen sääntöjen mukaista julkaisuutoimintaa tullaan toteuttamaan tulevaisuudessa. Julkaisuutoiminnan periaatteet ja toimintatavat kirkastetaan viestintäpäällikön johdolla.

Viestintä uudistus viimeisteltiin, verkkosivut julkaistiin maaliskuussa. Yhdistyksen uusi uutiskirje Käänteet alkoi ilmestyä neljä kertaa vuodessa. Taite-lehteä kehitettiin journalistisesti toimituskunnan palaverissa ja lehdelle suunniteltiin teemoja. Lehti ilmestyi neljä kertaa printti- ja e-lehtiversioina. Lehti oli jaossa kaikissa yhdistyksen tilaisuuksissa sekä messuilla. Jäsenet saivat sen jäsenetunaksi kotiinsa. Esitteet, käyntikortit ja koko brändi-ilme yhdenmukaistettiin ja yhdistyksen viestintä- sekä graafisen suunnittelun osaamista vahvistettiin. Messunäkyvyyttä lisättiin valokuvaprojektin kautta, myös messuilla jaettava materiaali uudistettiin (t-paidat, college-paidat, kangaskassit, eri messukohtaiset esitteet).

Järjestön verkkosivuilla oli Google Analytics –seurannan mukaan sivunäyttöjä 115 981 kpl, istuntoja 50 271 kpl ja yksilöityjä kävijöitä 37 282 kpl. Sivujen kävijämäärä laski edellisvuodesta (87 850 kävijää). Tätä osaltaan selittää internetsivujen käyntikorttimaisuus, toiminnallisuuden ja hakukoneoptimoinnin kehittämistarpeet sekä vuonna 2017 tehty voimakas panostaminen sosiaaliseen mediaan ja tiedottamiseen valtakunnallisesti muilla keinoilla.

Järjestön uudet somekanavat avattiin viestintä uudistuksen myötä. Monipuoliseen ja näkyvään someviestintään panostettiin vahvasti. Sosiaalisen median roolia korostettiin ja työntekijöitä innostettiin mukaan someen. Sosiaalisen median rooli vahvistui merkittävästi vuoden aikana. Facebookin rinnalle tulivat Instagram, Twitter ja YouTube. Uudet kanavat monipuolistivat viestintää ja niiden seuraajamäärät lähtivät kohtuullisen hyvin nousuun. Keskustelujen seuraaminen, niiden jakaminen ja ajankohtainen osallistuminen kantaa ottaviin puheenvuoroihin helpottui somelaajenuksen ohessa. Videopuolen kehittäminen päätettiin vuonna 2017 ottaa jatkotavoitteeksi seuraavalle vuodelle yhteistyössä erikoisammattiopisto Luovin kanssa.

Uusia Facebook-ryhmiä perustettiin: sururyhmä, ryhmät tukihenkilöityölle, ryhmänohjajille ja puhelinpäivystäjille. 15-vuotisjuhlien yhteydessä myös uudella nimellä brändätylle Läheistyönkeskukselle (ent. Läheis- ja perhetyönkeskus) avattiin oma Facebook-sivu.

Syksyllä Oikeus turvallisempaan arkeen -hanke aloitti toimintansa somessa avaten oman Facebook-sivunsa, ryhmäsivun vapaaehtoisilleen ja Instagram-tilin.

Lrti Huumeista ry:n seuraajat vuoden 2017 lopussa:

Facebookissa Lrti Huumeista ry:n viestintä ylläpiti kolmea organisaatiosivua: Lrti Huumeista 2551 (1898 vuoden 2016 luku), Läheistyönkeskus 111 ja Oikeus turvallisempaan arkeen (OTA-hanke) 242. Näillä sivuilla tiedotettiin Lrti Huumeista ry:n asiakastyöstä, yhteiskuntavaikuttamisesta sekä hankkeen toiminnasta.

Sosiaalisen median uusilla kanavilla seuraajia oli vuodenlopussa: Instagram Lrti Huumeista ry (149 seuraajaa) ja OTA -hanke (81 seuraajaa), Twitter (152 seuraajaa) ja YouTube (12 seuraajaa)

Sisäisen viestinnän tavoitteena on oikean, asiallisen ja tavoittavan tiedon välittäminen yhdistyksen sisällä sekä markkinointimateriaalien tuottaminen vapaaehtois- ja ammatillisen työn tarpeisiin. Sisäisessä viestinnässä avainasemassa olivat Taite-lehti, Kääne-uutiskirje sekä kaksi kertaa vuodessa lähetetty jäsenkirje ja somekanavat.

Tiivistetysti: vuoden 2017 aikana viestintää yhtenäistettiin, ilme uudistettiin ja uutta ilmettä tehtiin tutuksi eri keinoin. Viestintää ammattimaistettiin ja kehitettiin johdonmuokaisemmaksi. Sisäisen viestinnän vahvistamiseksi perustettiin suljetut Facebook-ryhmät yleisen vapaaehtoistyöntekijöiden ja aluevastaavien ryhmien lisäksi tukihenkilötyöhön, ryhmänohjaajille ja puhelinpäivystäjille sekä Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeen vapaaehtoisille. Ryhmillä lisättiin tiedon jakoa ja vertaistukea vapaaehtoistyöntekijöille. Yhdistykselle perustettiin oma kuvapankki. Sen jatkokehittämistä suunniteltiin opiskelijayhteistyönä ammattiopisto Luovin kanssa.

3.4 TALOUS

Yhdistyksellä oli tarkka talous, joka mahdollistaa yhdistyksen toiminnan kehittämisen. Toiminnan päärahoittajat olivat STEA ja Helsingin kaupunki. STEAn avustuksilla rahoitettiin pääosa yhdistyksen yhteiskuntavaikuttamisen ja ammatillisen asiakastyön pysyvistä kuluista. Vapaaehtoistyön kustannuksia katettiin säätiöiden, lahjoituksilla, kuntien, kaupunkien ja kuntayhtymien avustuksilla. Läheis- ja perhetyön keskuksen 15-vuotisjuhla katettiin STEAn ulkopuolisella rahoituksella, lahjoitusvaroista.

Oman varainhankinnan maltillinen tavoite oli 2000 euroa kuukautta kohden. Tähän päästiin. Toinen tavoite oli maksaa pankin luottolimiitti pois vuoden 2017 aikana, mikä myös pystyttiin tekemään. Varainhankinnassa toimittiin suunnitelmallisesti ja johdonmukaisesti. Varainhankinnan toimintatapoja olivat tekstiviestilahjoittaminen, kuukausilahjoittaminen, aktiivinen vetoaminen, lipaskeräykset ja testamentit. Kertalahjoittamista

edistetään kohdennetulla verkkomarkkinoinnilla ja suoramarkkinointivetoimuksilla. Varainhankintaa vahvistettiin suunnitelmallisuudella, johdonmukaisuudella ja oikeanlaisella kohdennuksella. Jatkossa varainhankintaa tuetaan luomalla uusia yritysysteistyösuhteita sekä tehostamalla jäsenhankintaa.

Omavarainhankinnassa päästiin euromääräiseen tavoitteeseen, joka mahdollisti lainan takaisinmaksun. Lahjoittajarekisteriä laajennettiin ja päivitettiin. Varainhankinnassa keskityttiin vanhoihin tapoihin, syksyllä lähetettiin vapaaehtoinen jäsenmaksukirje sekä keräyskirje. Läheistyönkeskuksen 15-vuotisjuhlan kutsuissa muistamiset toivottiin mahdollisina lahjoituksina, lisäksi yksi hallituksen jäsen ohjasi syntymäpäivämuistamisensa Irti Huumeista ry:n lahjoituksiin. Elokuussa otettiin käyttöön myös tekstiviestilahjoittaminen. Uusi keräysmuoto jäi tuloksiltaan vaatimattomaksi. Varsinainen suunnitelmallinen varainhankinta eteni. Varainhankintasuunnitelma ei valmistunut toimintavuoden aikana.

Taloudessa on vuoden aikana pidetty tiukkaa linjaa johtuen edellisen vuoden likvidiongelmistä, jotka vääjäämättä heijastuivat kuluneelle vuodelle. Talous on kuitenkin kestänyt organisaatiomuutoksen edellyttämät toimenpiteet ja mitään pakollisia säästöjä ei tarvinnut tehdä. Näin ollen voidaan todeta, että taloudessa päästiin tasapainoon. Henkilöstökuluista eniten talousarviota ylitti työnohjauspalvelut. Tämä ostopalvelu on ollut tärkeä ison organisaatiomuutoksen ja henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi. Näin ollen ko. ylitykset ovat ymmärrettäviä ja muutoksen aikana välttämättömiä henkilökunnan jaksamisen kannalta. Edellisen vuoden tappioiden alaskirjaaminen tulee tosin varjostamaan järjestön taloutta jatkossakin, mutta toiminnallisesti voidaan sanoa järjestön olevan tasapainossa. Taloutta hoidettiin ostopalveluna Rva K.A. Koskisen Tili- ja toimistopalvelu Oy:n kanssa. Sopimukseen sisältyivät talouspäällikön palvelut, kirjanpito ja palkanlaskenta. Sopimus oli määräaikainen.

4 HUUME- JA LÄHEISTYÖ

Yhdistyksen asiakastyö perustuu huume- ja läheistyöhön, jota toteuttavat sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset ja koulutetut vapaaehtoistyöntekijät. Asiakastyössä kohderyhminä ovat huumeiden käyttäjien läheiset, käyttäjät ja toipujat sekä muut ihmiset, jotka kaipaavat tietoa tai tukea huumeisiin liittyvissä elämäntilanteissa tai ehkäisevässä työssä. Läheinen voi olla vanhempi, sisarus, lapsi tai nuori, muu sukulainen, ystävä, kollega tai naapuri. Asiakas määrittää itse, onko hän läheinen.

Vapaaehtoistoimijoiden muodostamassa aluevastaavaverkostossa on kahdeksan vastaavaa seuraavilla alueilla; Helsinki, Espoo, Tampere, Lappeenranta, Oulu, Kuopio, Porvoo ja

Hämeenlinna. Kahdelle alueelle nimettiin aluevastaavat. Kaikille aluevastaaville perustettiin suljettu Facebook-ryhmä yhteydenpitoon. Vertaistukiryhmien osalta työ perustui vapaaehtoisten työparityöhön.

Aluevastaavat kutsuivat tarvittaessa kokoon alueen toimijoita ja jakoivat alueilla tietoa Irti Huumeista ry:stä ja yhdistyksen toiminnasta huumeiden käyttäjien ja läheisten tueksi. Aluevastaavien tehtävänä on alueellisen yhteistyön koordinointi sekä yhteistyö keskustoimiston kanssa. Aluevastaava huolehtii, että aluetoiminnan toimintasuunnitelma seuraavaksi vuodeksi (syksyllä) ja toimintakertomus edellisestä toimintavuodesta (tammikuussa) toimitetaan keskustoimistoon järjestösihteerille.

Asiakastyötä tehtiin Espoossa, Hangossa, Helsingissä, Hyvinkäällä, Hämeenlinnassa, Joensuussa, Keravalla, Kuopiossa, Lahdessa, Lappeenrannassa, Lohja, Mikkelissä, Oulussa, Pieksämäellä, Porissa, Porvoossa, Raumassa, Rovaniemellä, Seinäjoella, Tampereella, Turussa, Vaasassa, Vantaalla ja Vihdissä.

Asiakastyön tehtävänä on ehkäistä huumeidenkäyttöä, tukea läheisiä, käyttäjiä ja toipujia käytön lopettamiseksi sekä edistää ihmisarvoista elämää. Irti Huumeista ry:n ammatillista asiakastyötä tekevät 2-4 läheistyöntekijää. Läheistyöntekijät tekevät asiakastyötä, tukevat vapaaehtoisia, työkokeilijoita ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevia ihmisiä työssään, kouluttavat ja jakavat ajankohtaista tietoa asiakkaille sekä muille tietoa kampaaville.

Huume- ja läheistyöllä edistettiin huumeiden käyttäjien ja läheisten hyvinvointia, toipumista ja osallisuutta. Digitalisaatiota sekä sähköisiä palveluja hyödynnettiin ja valtakunnallinen toiminta sekä etäauttaminen vahvistuivat. Vertaistukiryhmätoimintaa vietiin uusille paikkakunnille. Yhdistyksen valtakunnallinen toiminta vahvistui. Myös lasten ja nuorten huumeperhetyö vahvistui, kun yhteistyössä Hyvinvointilomien kanssa aloitettiin perheleirin suunnittelu kesälle 2018.

Facebook-vertaistukiryhmätoimintaa läheisille ja toipujille vahvistettiin. Vuoden lopussa suljettuja ryhmiä toimi seuraavasti: päihteidenkäyttäjien puoliset (24 henkilöä), vertaistukiryhmä toipujille, joilla lapsia (40 henkilöä), läheisten (salainen) ryhmä (305 henkilöä), sururyhmä (42 henkilöä), vertaistukiryhmä sisaruksille (57 henkilöä), ryhmä huumeista irtautumisen tueksi (34 henkilöä). Näistä sururyhmä perustettiin syksyllä 2017. Liittymispyynnön yhteydessä uudelle ryhmäläiselle kerrottiin toimintaohjeet/säännöt sekä varmistettiin hänen kuuluvan ryhmän kohderyhmään.

Päihteetöntä iltatoimintaa Itä-Helsinkiin, Raittila-hanke aloitti toimintansa huhtikuussa 2017 ja hankeyhteistyö jatkuu vuoteen 2019. Irti Huumeista läheistyöntekijät toimivat hankkeessa. Irti Huumeista osallistui hankkeeseen liittyviin kokouksiin ja yhteistyötoimintaan. Irti Huumeista ry:n läheistyöntekijä jalkautui Raittilaan kolme kertaa kuukaudessa. Yhdistys osallistuu levittämällä hanketta koskevaa tietoa omista viestintäkanavissaan sekä tarjoaa hankkeelle huumeidenkäyttäjien läheisille suunnattuja keskustelupalveluja toteutettavaksi Itä-Helsingissä. Hankkeessa on mukana kahdeksan eri toimijaa; Helsingin Diakonissalaitos, Kodittomien tuki ry, Helsingin kaupunki, Helsingin seurakunnat, Helsingin psykiatria ja päihdekeskus, Helsingin A-kilta ry, Wertsy ry, Irti Huumeista ry ja hanketyöskentelyä koordinoi Kriminaalihuollon tukisäätiö Krits.

4.1 LÄHEISTYÖ

Myötäeläminen ja samanlaisten kokemusten ja tunteiden jakaminen tosiaan näkyy viesteissä. Se on parasta vertaistukea. / Huumeidenkäyttäjien läheisten tukiryhmä auttoi tulosten perusteella keskustelijoita merkittäväällä tavalla. Ryhmässä keskustelu oli aktiivista, monipuolista ja toisia kunnioittavaa. (Pinja Rislakki, YAMK opinnäytetyö)

Läheistyönkeskus tarjosi palveluja huumeiden käyttäjän perheille ja läheisille ilman ajanvarausta kynnyksettömästi arkisin klo 9-15. Läheisten olohuone -konsepti suunniteltiin ja se käynnistetään alkuvuodesta 2018. Läheistyönkeskus toimi Irti Huumeista ry:n keskustuimiston yhteydessä. Sen toimintaa selkiytettiin sekä toimintamallista tiedotettiin Innokylässä. Organisaatiomuutoksessa läheistyö painottui enemmän valtakunnallisuuden tukemiseen ja toteuttamiseen.

Läheis- ja perhetyönkeskukselle vuosi 2017 oli 15. toimintavuosi. Vuosijuhlan yhteydessä Läheis- ja perhetyönkeskuksen nimi muutettiin Läheistyönkeskukseksi. Läheistyönkeskus tarjosi kynnyksetöntä tukea läheisille ilman lähetettä, ajanvarausta tai edellytystä käyttäjän raittiudesta. Läheistyönkeskus koordinoi läheisryhmätoimintaa, vapaaehtois-toimintaa ja järjesti koulutuksia.

Irti Huumeista ry:n Läheistyönkeskuksen toiminnan tunnettavuutta lisättiin. Asiakasmäärä Läheistyönkeskuksen kohtaamisissa oli yhteensä 1666 kpl, joista peruuntuneita kohtaamisia oli 40 kpl. Läheistyönkeskuksen yksilö- ja perhetapaamisia järjestettiin face-to-face 380 kpl ja Skyphen sekä sähköisten viestintien välityksellä 140 kpl. Puhe-linkontakteja oli 275 kpl ja vertaistukiryhmissä oli 772 kävijää. Läheisseminaareissa, läheistenilloissa ja leirillä kohdattiin yhteensä 59 läheistä.

Läheistyönkeskus koordinoi läheisryhmätoimintaa. Läheisryhmät ovat vertaistukiryhmiä,

joita ohjaavat koulutetut vapaaehtoiset. Vertaistukiryhmät tarjosivat luotettavan ympäristön, jossa keskustella toisten samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Ryhmistä saatu palaute vahvisti sen tosiasian, ettei läheisten tuen tarpeeseen vastata riittävästi kuntien toimesta.

Keväällä Läheistyönkeskuksessa toteutettiin yhteistyössä A-klinikkasäätiön kanssa suljettu sururyhmäprosessi. Ohjaajina toimivat yhdistyksen vapaaehtoiset, joiden tukena ryhmässä olivat läheistyöntekijät. Ryhmässä oli kahdeksan henkilöä, jotka olivat menettäneet läheisensä huumeidenkäytön seurauksena.

Sosiaalisessa mediassa ja Skypen välityksellä vahvistettiin valtakunnallista läheis- ja huumetyötä sekä edistettiin toipumista. Skypen välityksellä pidettiin myös perhetapamisia. Vilpola-keskustelufoorumiyhteistyö A-klinikkasäätiön kanssa jatkui. Vilpolassa ohjaajat ovat yhdistyksen vapaaehtoisia ja moderaattorina toimii A-klinikkasäätiö.

4.2 HUUMETYÖ

Osallistuminen vertaistukiryhmään vahvistaa huumeidenkäyttäjän läheisen sosiaalista pääomaa ja siten suojaa elämän vastoinkäymisissä (Nylund 1996, 294). Myös Huumeidenkäyttäjien läheisten tukiryhmässä esiintyi sosiaalisten verkostojen tuomaa vertaistukea, joten verkko-ryhmällä voi olla yhtäläinen merkitys osallistujan voimavaroihin kuin livevertaistukiryhmälläkin. (Pinja Rislakki, YAMK opinnäytetyö)

Irti Huumeista ry:n huumetyö koostui tukihenkilötyöstä, päivystävästä puhelimesta ja Facebook-ryhmistä. Tukihenkilötoiminnan kehittäminen käynnistettiin ja tukihenkilötyön opas päivitettiin. Tukihenkilöitä on saatavana huumeriippuvaisille ja heidän läheisilleen.

Puhelinpäivystykseen soittaminen muuttui soittajalle maksuttomaksi ja aukioloaika laajennettiin päiväpäivystyksen osalta, jokaiselle arkipäivälle klo 9-15 (9-12 ma, ke, pe vuonna 2016) ja 18-21 (paitsi pe illat). Päivystyksestä tarjottiin tukea ja tietoa huumeista, huumeisiin liittyvistä oheisilmiöistä sekä Irti Huumeista ry:n ja muiden tahojen palveluista. Päivystyksessä toimivat yhdistyksen työntekijät ja koulutetut vapaaehtoiset. Puhelimeen voi soittaa nimettömänä. Puhelimen vastaamisaikaa laajennetaan mahdollisuuksien mukaan. Päivystävään puhelimeen soittoja tuli vuoden aikana 462kpl.

Vertaistukiryhmiä toimii verkossa; Päihdelinkissä on Vilpola -keskustelufoorumi ja Suru-ryhmä sekä Facebookissa kuusi ryhmää ja tämän lisäksi vapaaehtoistyön tueksi viisi erillistä ryhmää.

Näistä uutena ryhmänä avattiin Facebookin sururyhmä. Ryhmään kuuluu nyt 45 ihmistä ja ryhmässä keskustellaan surun herättämistä tunteista, muistoista ja ajatuksista sekä tarjotaan vertaistukea ryhmänjäsenille.

Yhdistyksessä suunniteltiin korvaushoitolaisten suunnattuja ryhmiä. Korvaushoitolaisten ryhmät on tarkoitettu edistämään korvaushoidossa olevien ihmisten toipumista ja tarjoamaan yhteisöllistä tukea lääkehoidon rinnalle. Ryhmät eivät toteutuneet vielä vuonna 2017. Yhteistyökuvioita luotiin pohjaksi toiminnan käynnistämiseksi vuonna 2018. Ryhmien painotus tulee olemaan vertaistuksessa. Ne kokoontuvat noin kahdeksan kertaa joka toinen viikko. Ryhmistä mallinnetaan aluetoimintaan työvälaineitä. Korvaushoitolaisten ryhmät tulevat olemaan Irti Huumeista ry:n uusi avaus vastaamaan alueiden huumeiden tarpeisiin.

5 OIKEUS TURVALLISEMPAAN ARKEEN – HANKE

Oikeus turvallisempaan arkeen (OTA) -hanke käynnistyi lokakuussa 2017 pääkaupunkiseudulla. Hankkeen kohderyhmänä ovat huumeriippuvuuden kanssa kamppailevat lapsiperheet, joissa vähintään toinen vanhemmista on käyttänyt aiemmin huumeita. Tarkoituksena on tukea perheitä, jotka tarvitsevat vielä ammatillista tukea. Tavoitteena on parantaa hankkeeseen osallistuneiden perheiden hyvinvointia ja arjen rutiinien hallintaa kummi- ja ohjaajatoiminnan avulla. Perheiden lapset saavat hankkeen ajaksi oman vapaaehtoiskummin, jonka kanssa lapsi saa viettää itsenäisesti aikaa. Kummitoiminnan tarkoituksena on tarjota lapsille uusia ja merkityksellisiä arjen kokemuksia turvallisen aikuisen kanssa.

Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeen projektipäällikkö ja projektityöntekijä aloittivat lokakuussa 2017. Työntekijöiden ensimmäisenä tehtävänä oli hankkeen viikko- ja vuosisuunnitelman laatiminen. Suunnitelmat sisälsivät toimintaan ja viestintään liittyviä tehtäviä ja tavoitteita. Työntekijät aloittivat pian myös vapaaehtoisten ja hankkeen perheiden rekrytoinnin sekä varasivat hiihtolomalla 2018 järjestettävän leirin paikan. Työntekijät kartoittivat marraskuussa hankkeen toiminnan riskejä. Riskikartoitus käytiin läpi Irti Huumeista ry:n johtoryhmän kanssa. Joulukuussa hankkeen työntekijät käynnistivät leirien tarkkailijan rekrytoinnin.

Vapaaehtoisia rekrytoitiin Hiiop 100 -sivuston kautta, Facebookin, Instagramin, Vauva.fi ja Kaksplus.fi -foorumien sekä terveyskeskuksiin ja sosiaalitoimistojen ilmoitustaululle jätettävien esitteiden avulla. Työntekijät ottivat myös yhteyttä puhelimitse ja sähköpostin kautta Espoon, Vantaan ja Helsingin sosiaali- ja terveyspalveluiden, oppilaitosten, koulujen, päiväkotien, seurakunnan, järjestöjen ja neuvoloiden työntekijöihin. Tiedottamisen tarkoituksena oli kertoa hankkeesta ja saada eri toimijoiden kautta perheitä

hankkeen piiriin. Yhteydenottoja oli lähes 200.

Työntekijät vierailivat kahdessa lastensuojelun avohuollon yksikössä ja kolmessa kotipalvelun yksikössä. Vierailujen pohjalta hanke sai kaksi yhteydenottoa. Keskustelufoorumien kautta tehdyn viestinnän tuloksena ei saatu yhteydenottoja.

Vapaaehtoisia rekrytoitiin loppuvuodesta 2017 Mielenterveys- ja Vapaaehtoistoiminnan messuilla. Messuilla esiteltiin hankkeen toimintaa yhteensä 120 ihmiselle. Hankkeen toiminnasta kiinnostuneita henkilöitä tavattiin messuilla 15. Hankkeen visuaalinen ilme suunniteltiin yhteistyössä mainostoimisto b14 kanssa. Hankkeelle tehtiin esite ja verkkomarkkinointikuvat perheiden ja vapaaehtoisten rekrytointia varten. Esitteitä jaettiin yhdistyksen esittelypisteillä sekä perhetyön ja kotipalvelujen tiimien tapaamisissa. Hankeen taloutta, viestintää ja johtamista hoidettiin Irti Huumeista ry:n toimesta yhdistyksen toimintatavoilla.

Perheitä rekrytoitiin kolmesti 30.10, 9.11 ja 20.11 Facebook-ryhmissä sekä maksetulla mainoksella joulukuussa. Viestintäkampanjat tavoittivat 1426, 2222 ja 2088 henkilöä. Yhteydenottojen määrä lisääntyi erityisesti kahden ensimmäisen kampanjan jälkeen.

Vapaaehtoiset rekrytoitiin ja haastateltiin. Hankkeen ensimmäinen vapaaehtoinen haastateltiin 2. lokakuuta. Vapaaehtoisia haastateltiin vuoden 2017 aikana yhteensä 12. Vuoden 2017 lopussa toiminnassa oli mukana 11 vapaaehtoista. Kaikki vapaaehtoisiksi valitut ja vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet olivat naisia. Vapaaehtoisiin pidettiin yhteyttä sähköpostin avulla sekä Facebookin OTA-hankkeen vapaaehtoiset -ryhmässä. Ryhmässä oli vuoden 2017 lopussa 11 jäsentä.

Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeen työntekijät saivat yhteensä 33 yhteydenottoa toiminnasta kiinnostuneilta perheiltä ja heidän sosiaalityöntekijöiltään. 32 näistä yhteydenotoista tuli naisilta. Yhteydenotoista 34% tuli henkilöiltä, jotka olivat nähneet mainoksen sosiaalisessa mediassa. Suurin osa yhteydenotoista tuli sosiaalisen median "puskamarkkinoinnin" jälkeisinä päivinä. Sosiaalipalvelun työntekijän toimesta tai suosituksen pohjalta tuli 6 % yhteydenotoista.

Yhteydenottajista yhdeksän perhettä sopi hankkeeseen. Heidän kanssaan sovittiin haastattelu. Sovituista haastatteluista peruuntui 36%. Kuusi haastatteluista järjestettiin Irti Huumeista ry:n toimistolla. Yksi tapaaminen järjestettiin Leppävaaran kirjastossa ja toinen Itäkeskuksessa kahvilassa. Vain yksi asiakkaista oli päihtyneenä haastattelun aikana. Haastattelut kestivät 30 – 60 minuuttia. Kolme vanhemmista otti lapsen mukaan tapaamiseen.

Hankkeen työntekijöihin eniten ottivat yhteyttä yksinhuoltajaäidit, joiden puoliso oli

käyttänyt huumeita. Toiseksi suurin ryhmä olivat äidit, joilla oli itsellään ollut huumeiden käyttöä. Vuoden 2017 hankkeen toiminnassa oli mukana neljä perhettä. Perheisiin on pidetty yhteyttä erilaisten viestisovellusten avulla.

Osuus (%)	Yhteydenottokanava
49%	Facebook
21%	Puhelu
15%	Sähköposti
15%	Tekstiviesti

6 TOIMINTA JA TILAISUUDET

Irti Huumeista ry järjesti valtakunnallisesti ehkäisevän, kuntouttavan ja korjaavan päihdetyön näkökulmista koulutus-, tiedotus-, ja keskustelutilaisuuksia. Niissä puhuttiin huumeista, riippuvuudesta, läheisten haasteista, kokeilun ja käytön tunnistamisesta. Tilaisuuksia järjestettiin sekä yksin että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toimintakappaleeseen on koottu tapahtumat, koulutukset, messut ja muut tilaisuudet, jotka Irti Huumeista ry on järjestänyt tai joiden järjestämisessä tai toteutuksessa Irti Huumeista ry on ollut mukana. Lisäksi tässä kappaleessa on koottu yhteistyöpalavereja, joiden kautta työtä huumeiden käyttäjien ja läheisten hyväksi on kehitetty.

Irti Huumeista ry järjesti toimintaa itse ja osallistui useisiin verkostoihin. Esimerkiksi Ehkäisevän päihdetyön (EPT) -verkostossa ja sen työryhmissä toimi yhdistyksen työntekijöitä. Irti Huumeista ry:n toiminnanjohtaja valittiin EPT-verkoston Huumetyöryhmän puheenjohtajaksi. Järjestösihteeri toimi EPT-verkoston uudessa lastensuojelutyöryhmässä ja viestintäpäällikkö viestintätyöryhmässä. Irti Huumeista ry:n toiminnanjohtaja osallistui SOSTE ry:n toimintaan, järjestöjohtajien tapaamisiin. Toiminnanjohtaja edusti Irti Huumeista ry:tä ja vaikutti myös Hyvinvointiliiton edustajistossa. Ehkäisevää päihdetyötä tehtiin osallistuen nuorisotalon ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskuksen – Preventiimiin toimintaan. Sosiaalisessa mediassa julkaistiin aihetta käsitteleviä kuvia, kampanjoita sekä meemejä. Yhdistyksen koulutustoiminnassa edettiin suunnitelmalliseen suuntaan.

6.1 IRTI HUUMEISTA RY:N JÄRJESTÄMÄT TILAISUUDET

Irti Huumeista ry:n itse järjestämien tapahtumien ja koulutusten tarkoituksena oli jakaa tietoa, edistää osallisuutta, vahvistaa toimijoiden yhdistystaitoja, lisätä järjestön yhtenäisyyttä ja vastata järjestön jäsenryhmien sekä huumeiden käyttäjien ja läheis-

ten tarpeeseen. Koulutustoiminnalla tuettiin yhdistyksen perustehtävää ja yhdistyksen toimijoita, ammattilaisia ja vapaaehtoisia. Yhdistys järjesti 27 koulutustilaisuutta ja tilaisuuksiin osallistui yhteensä 454 ihmistä.

Yhteiskuntavaikuttamisen koulutuksien tavoitteena oli keskittyä yhteiskunnallisen keskustelun näkökulmista tärkeisiin aiheisiin, tuottaa näkemystä yhteiskuntavaikuttamiseen ja vahvistaa yhdistyksen jäsenten tietoisuutta vapaaehtoistyötoiminnasta. Kevään yhteiskuntavaikuttamisen koulutukseen osallistui 27 ihmistä ja koulutus keskittyi korvaushoitoon. Syksyllä pidettiin Ihmisarvoista elämää -seminaari, johon osallistui kymmenen ihmistä. Syksyn seminaarin puheenvuorot julkaistiin Irti Huumeista ry:n YouTube-kanavalla, jossa ne ovat jatkossa katsottavissa. Helmet Kokoon -risteily kokosi maaliskuussa Ruotsin risteilylle yhdistyksen 15 ansioitunutta vapaaehtoista. Risteilyllä kehitettiin yhdistystä ja pidettiin työnohjaukselliset keskusteluhetket läheisryhmien ohjaajille ja puhelinpäivystäjille.

Irti Huumeista ry:n Läheistyönkeskus juhli 15. toimintavuottaan Ravintola Kapsäkissä 19.8.2017. Ohjelmassa oli keskuksen työn esittelemisen lisäksi kokempuhevoroja asiakkailta. Vieraana oli Merja Kyllönen, joka piti arvokkaan puheen keskuksen pitkstä ansioituneesta asiakaslähtöisestä työstä ja muistutti siitä, että ihmisarvoinen elämä kuuluu meille kaikille. Musiikista vastasivat Sirkka-Liisa Sass ja Tumpi Valtonen.

Läheisseminaarikonsepti suunniteltiin ja vakinaistettiin osaksi yhdistyksen perustyötä. Läheisseminareja järjestettiin neljällä paikkakunnalla (Turku, Oulu, Tampere ja Joensuu) Läheisseminarien tavoitteena oli vahvistaa alueellista toimintaa. Läheisseminaripaikkakunnilla käynnistyi seminaarin jälkeen läheisryhmä. Läheisseminarien tavoitteena oli myös herättää kunnissa ja maakunnissa keskustelua läheisten oikeuksista palveluihin. Seminaareissa oli 32 osallistujaa. Läheisseminareista viestittiin alueen medioille sekä eri toimijoille ja ne näkyivät paikallislehdissä.

Koulutuksellisilla kohtaamisilla vastattiin vapaaehtoisten tiedollisiin ja muihin tarpeisiin matalalla kynnyksellä. Vuodelle 2017 konseptia läheis- ja vapaaehtoisiltoihin selkiytettiin. Tulevaisuudessa vastataan nopeammin ja matalalla kynnyksellä eri alueiden tarpeisiin. Läheisten iltojen tavoitteena on jakaa tietoa ja kokemuksia rennossa ympäristössä, vastata alueen haasteisiin sekä tarjota mahdollisuus kohdata muita läheisiä. Illat vastaavat alueelliseen tarpeeseen. Läheisten illoista muodostui toimintamalli, jota pyritään toteuttamaan alueilla sen alueen toimijoiden toimesta valtakunnallisesti vuonna 2018.

Läheisleiri pohjautui vertaistuen sekä ammatillisen työskentelyn yhdistämiseen leiri- ja ryhmätoiminnassa. Leiri toteutettiin yhteistyössä Hyvinvointilomien kanssa Kotoranassa Kiljavalla. Työskentelyryhmien ohjaajina toimivat työparina läheistyöntekijä sekä vapaaehtoinen. Leirille osallistui 16 huumeidenkäyttäjän läheistä. Ryhmissä keskustel-

tiin huumeisiin liittyvistä tunteista ja ajatuksista. Erityisenä teemana vuonna 2017 oli läheisen menettäminen huumekuoleman kohdatessa. Leirille osallistujista kolmella oli omakohtainen kokemus tästä. Vastapainona leirillä nautittiin myös lomasta ja virkistymisestä. Leiripalautteissa korostui oman hyvinvoinnin ja voimavarojen merkitys sekä ammatillisen ja vertaistuen tärkeys oman toipumisen tukena.

TAMMIKUU

19.1.–20.1.2017 Hallituksen ja henkilökunnan strategiapäivä, Kisakeskus Raseborg, 10 osallistujaa

31.1.2017 Vapaaehtoisten peruskoulutus, Helsinki, 6 osallistujaa

HELMIKUU

11–12.2.2017 Läheisseminaari, Turku 10 osallistujaa

6.2.2017 Tukihenkilöiden tapaaminen, Helsinki 4 osallistujaa

MAALISKUU

3–5.3. 2017 Helmet kokoon – risteily, vapaaehtoiskoulutus ja strategiaristeily, 18 osallistujaa

13.3.2017 Ryhmänohjaajien ja puhelinpäivystäjien tapaaminen, 20 osallistujaa

16.3.2017 Irti Huumeista ry:n uuden ilmeen ja verkkosivujen julkaisutilaisuus, 8 osallistujaa

HUHTIKUU

1.4–2.4. Korvaushoito ja vapaaehtoistyö, valtakunnallinen seminaari, 27 osallistujaa

TOUKOKUU

6–7.5.2017 Läheisseminaari, Oulu 6 osallistujaa

11.5.2017 Irti Huumeista ry:n hallituksen ja henkilöstön yhteistyöpäivä, 9 osallistujaa, JHL, Helsinki

29.5.2017 Ryhmänohjaajien ja puhelinpäivystäjien tapaaminen 15 osallistujaa, Helsinki

KESÄKUU

1.6.2017 Henkilökunnan kehittämis- ja työhyvinvointipäivä, Mäkelänrinteen uintikeskus, Helsinki, 7 osallistujaa

6–7.6.2017 Päihdepäivät, Läheisseminaari, 40 osallistujaa, Helsinki

HEINÄKUU

31.7–5.8.2017 Läheisleiri, Kotoranta 16 osallistujaa, Kiljava

ELOKUU

7.8.2017 Peruskoulutus, 2 osallistujaa, Oulu

18.8.2017 Oma pää -pääoma kunniamaininta sekä Torsti Koskisen rahaston palkinnot, Cafe Ursula, Helsinki, 20 osallistujaa

19.8.2017 Läheis- ja perhetyönkeskuksen 15-vuotisjuhla, Kapsäkki 40 osallistujaa, Helsinki

SYYSKUU

2-3.9.2017 Läheisseminaari, 10 osallistujaa, Tampere

11.9.2017 Ryhmänohjaajien ja puhelinpäivystäjien tapaaminen 20 osallistujaa, Helsinki

LOKAKUU

21-22.10.2017 Ihmisarvoista elämää ja vapaaehtoisten valtakunnallinen seminaari, 10 osallistujaa, Jyväskylä

19.10. 2017 Läheistenilta, 10 osallistujaa, Hanko

MARRASKUU

4-5.11.2017 Läheisseminaari, 6 osallistujaa, Joensuu

3.11.2017 Irti Huumeista ry:n henkilökunnan ja hallituksen yhteistyöpäivä, 10 osallistujaa, Helsinki

23.11.2017 Vantaan koulukuraattoreiden koulutus, läheisnäkökulmaa, 50 osallistujaa, Vantaa

27.11. 2017 Peruskoulutus, 5 osallistujaa, Helsinki

JOULUKUU

11.12.2017 Vapaaehtoisten koulutuksellinen tapaaminen 15 osallistujaa, Helsinki

15.12.2017 Glögit ja pikkujoulut, 48 osallistujaa, Helsinki

Irti Huumeista ry:n koulutuksien lisäksi yhdistys kannusti vapaaehtoisia osallistumaan tapahtuma- ja koulutuskalenterin ulkopuolella oleviin alueellisiin, maksuttomiin koulutuksiin. Vapaaehtoiset voivat osallistumalla lisätä tietojaan ja taitojaan sekä samalla vahvistaa yhteistyötä alueensa muiden toimijoiden kanssa.

6.2 TOIMINTA YHTEISTYÖSSÄ

Yhdistyksen yhteistyökumppaneiksi valikoitui organisaatioita, joiden kanssa tehtävä yhteistyö tukee ja vahvistaa Irti Huumeista ry:n perustehtävää sekä tuottaa lisäarvoa huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä arjen näkökulmasta. Yhteistyöryhmissä oltiin aktiivisesti mukana. Pääkaupunkiseudun puhelinauttajien verkostossa suunnitellaan vuosittain koulutuspäivä vapaaehtoisille puhelinpäivystäjille heidän työnsä tukemiseen.

Nopsa-tiimissä jaetaan eri toimijoiden kesken päivitettyä tietoa huumeista, hoidosta ja verkostojen palveluista. Päihdesensitiivisen surutyön ryhmän verkosto tuotti Päihdekuolema ja vaiettu suru -kirjan, joka julkaistiin joulukuussa 2017. Yhdistys osallistui kaksille messuille, Mielenterveysmessut ja Vapaaehtoistoiminnan messut. Messuilla kohdattiin ja keskusteltiin 1360 ihmisen kanssa.

Yhdistys toimi useissa verkostoissa edistään huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä ihmisarvoista elämää ja toipumista. Yhteistyötahoja olivat: A-klinikkasäätiö, ammattipiisto Luovin, Ehkäisevä päihdetyö EHYT, Futurice Oy, Hyvinvointilomat ry, Kansalaisareena ry, Kuluttajaliitto, Munuais- ja maksaliitto, Poliisi – valtakunnallinen ja alueellinen yhteistyö, Preventiimi, Päihdeasiamiestoiminta, Päihdehuollon valtakunnallinen yhteistyöryhmä PÄIVYT, Päihdelääketieteen yhdistys ry, Päihdejärjestöjen läheis- ja perhetyön kehittämisverkosto (Päläke), Pääkaupunkiseudun puhelinauttajat, Terveystalo, Suomen sosiaali- ja terveys ry SOSTE, Sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen nuorisoyhteistyö - Allianssi, Suomen Päihderiippuvaiset ry, TechSoup Suomi, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL. Lisäksi teimme yhteistyötä valtion, kaupunkien, kuntien, maakuntien, koulujen, oppilaitosten, yliopistojen, korkeakoulujen ja seurakuntien kanssa. Yleisimpiä yhteistyökumppaneitamme ovat päihde-, huume- ja psykiatrian poliklinikat, hoitopaikat ja vankilat.

Yhdistyksen toiminnanjohtaja, työntekijät ja vapaaehtoiset osallistuivat useisiin verkostoihin. Toiminnanjohtaja osallistui mm. toiminnanjohtajien seuran tapaamisiin, SOSTEn järjestämille järjestöjohton aamukahveille ja erilaisiin verkostotapaamisiin. Tapaamisissa esiin nousutta tietoa hyödynnettiin Irti Huumeista ry:n toiminnan kehittämisessä ja uusissa yhteistyökumppanuuksissa esimerkiksi koulutusten osalta.

Yhdistys osallistui valtakunnallisten päihdepäivien suunnitteluun ja toteutukseen. Yhdistyksen esittelypisteellä järjestettiin kuvaus ja kuvat kannanotoilla jaettiin Facebookissa. Päihdepäivillä yhdistys toteutti läheisseminaarin yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston ja Kondis ry:n kanssa. Osallistujia oli maksimimäärä tilaan nähden, noin 40 henkilöä. Lisäksi yhdistyksen toimijat osallistuivat asunnottomien yön tapahtumiin sekä huumeisiin kuolleiden muistotilaisuuksiin eri puolilla Suomea.

Verkostoista saatiin ehkäisevään päihdetyöhön tietoa ja vertaistukea koulutusten, materiaalien, verkostotyön ja monipuolisen yhteistyön muodossa.

Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuus järjestettiin ehkäisevän päihdetyön viikolla. Irti Huumeista ry koordinoi toimintaa. Tilaisuuksia järjestetään valtakunnallisesti eri puolilla Suomea. Helsingin tapahtuma järjestetään yhteistyössä seuraavien tahojen kanssa: Kran rf, Stop Huumeille ry, Tukikohta ry, KRIS Etelä-Suomi ry sekä Suomen evankelisluterilainen seurakunta.

Kevään aikana Tampereen yliopiston opiskelijat vierailivat Irti Huumeista ry:n toimistolla haastattelemassa erilaisista substanssiriippuvuuksista (tupakka, alkoholi, huumeet) kärsiviä ihmisiä. Digitaalisia ratkaisuja ja palveluita kehittävä Futurice-yritys tekee hyvää Spice Program –yhteiskuntavastuuohjelmansa alla. Opiskelijayhteistyö toteutettiin osana sitä. Yhdessä Futuricen kanssa opiskelijat miettivät, kuinka digitalisaatiota voitaisiin hyödyntää syrjäytymisen ehkäisemisessä. Tulevaisuudessa yhteistyön tuloksena voidaan mahdollisesti nähdä kännykkäsovelluksia, jotka tukevat riippuvuudesta irrottautumista.

Irti Huumeista ry on mukana mielenterveys- ja päihdejärjestöjen tutkimushankeessa MIPAssa. Toimintaan osallistuttiin MIPA-hankeen ohjaus- ja johtoryhmätyössä, seminaareissa ja seuraten tuotettua materiaalia sekä soveltaen sitä yhdistyksen työn kehittämiseen.

TAMMIKUU

- 4.1.2017 4H- nuorten työpaja, Hämeenlinna, 12 osallistujaa
- 10.1.2017 Salmian sosionomiopiskelijoille luento, Lappeenranta, 25 osallistujaa
- 11.1.2017 Salmian sosionomiopiskelijoille luento, Lappeenranta 20 osallistujaa
- 24.1.2017 Futurice-yhteistyötapaaminen, Helsinki
- 26.01.2017 PÄIHDE 2017 – tapahtumassa Finlandia-talossa puheenvuoro: ”Jääkö läheisten osa jalkoihin kaiken keskellä?” Kuulijoita oli noin 20 henkilöä.
- 25.1.2017 DocPoint Encounters: IMPACT seminaariin
- 31.1.2017-1.2.2017 Sosten tammifoorumi, Långvik, Kirkkonummi

HELMIKUU

- 2.2.2017 Kuluttajaparlamentti, Allergiatalo, Helsinki
- 10.2.2017 PÄIVYT:n kevätkokous, Helsinki
- 10.2.2017 Verkkosivupalaveri Hahmo Design Oy, Helsinki
- 14.2.2017 HCV -seminaari Musiikkitalo, Helsinki
- 15.2.2017 Futurice-yhteistyötapaaminen, Helsinki
- 17.2.2017 Vertsipäivät, Ridasjärvi, Hyvinkää

MAALISKUU

- 1.3.2017 STEA valmennus, Scandic Simonkenttä
- 10.3.2017 Vapaaehtoistoiminnan resurssikeskus, Tampere
- 13.3.2017 Vallila Interior Suomi100 -nauhoitus
- 15.3.2017 Kiss my data –aamiaistilaisuus, Lilla Roberts
- 17.3.2017 Maailma muuttuu, tavoittaako päihdehoito tarvitsijat tulevaisuudessa? Eu-

rooppasali, Helsinki

17.3. Valokuvaaja-aamiainen, verkostopalaveri, Helsinki

29.3.2017 STEA ideahaku info, Royal at Crowne Plaza -hotellissa, Helsinki

HUHTIKUU

4.4.2017 Järjestöjen toimintaprofiilit, toimintoihin osallistuneiden hyvinvointi ja kokemusosaaminen järjestöissä – MIPA seminaari, DIAK, Helsinki

6.4.2017 Vapaaehtoistyö nyt, Juhlaseminaari, Helsinki

10.4.2017 Yhteistyöpalaveri Eksote, Tukikohta, Irti Huumeista ry, Lappeenranta

10.4.2017 Mainostoimisto Smoy, yhteistyökartoitus (pro bono) -palaveri

20.4.2017 Etelä- Karjalan yhdistykset kevätkokous, Lappeenranta

24.4.2017 Ai niin, perustuslaki! Ihmisoikeusliiton seminaari, Helsinki

TOUKOKUU

3.5.2017 Järjestöjen ja Eksoten yhteistyötapaaminen, Lappeenranta

4.5.2017 Miten puhua kannabiksesta koulutus EHTY, Lappeenranta

9.5.2017 "Kun on sanottavaa, sanotaan se itse!" Omat radio-ohjelmat viestinnän monipuolistajana netissä ja radiossa, Lähiradio, Helsinki

12.5.2017 Irti Huumeista ry:n yhteistyöpalaveri vankilan ja yhdyskuntaseuraamustoimistojen kanssa

18.5.2017 Lempeä katse – voimauttava valokuva työvälineenä, seminaari, Helsinki

19.5.2017 Suomen Mielenterveysseuran 120-vuotistapahtuma, Lapinlahti, Helsinki

31.5.2017 Kuluttajaparlamentin erityisseminaari sote-uudistuksesta, Helsinki

24.5.2017 Yhteistyöpalaveri Ammattiopisto Luovi, Helsinki

29.5.2017 Tietoa huumeista työpaikalla Caverionille, YIT:lle ja Mehiläiselle koulutus, Helsinki

30.5.2017 Mahdollisuuksien tori, Hämeenlinna, 80 kävijää

KESÄKUU

1.6.2017 Hyvinvointialojen liitto 1 vuotta, Etelänranta 10, Helsinki

6-7.6.2017 Päihdepäivät, Kulttuuritalo, 217 kävi messuosastolla

13.6. 2017 Ensikoti Helmiina, Yhdistysinfo

14.6.2017 Mediaseuranta-koulutus, Koodiviidakko, Helsinki

ELOKUU

7.8.2017 Etelä- Karjala yhdistykset kokous, Lappeenranta

20.8.2017 Mahdollisuuksien tori, Lappeenranta

22.8.2017 Soste järjestöjohdon syysfoorumi, Helsinki

24.8.2017 Werka kehityksen tarina ja uuden kauden alku, Helsinki

29.8.2017 Yhteistyön käynnistämispalaveri ammattiopisto Luovi

SYYSKUU

- 5.9.2017 Huumetyöryhmä, Helsinki
- 8.9.2017 Nopsa-rinki, Helsinki
- 12.9.2017 EPT-verkoston viestintäryhmä, Helsinki
- 13.9.-14.9.2017 Nuorisotalon ehkäisevän päihdetyön kehittämispäivät, Tuusula
- 15.-16.9.2017 Nordic Freelance Journalism –seminaari, Suomenlinna, Helsinki
- 18.9.2017 Etelä- Karjalan yhdistykset kokous, Lappeenranta
- 19.9.2017 Veikkaus, viestintäpäivä järjestöille, Scandic Paasitorni, Helsinki
- 20.9.2017 Yhteistyöpalaveri Parasta Lapsille ry:n kanssa, Malmi, Helsinki
- 20.9.2017 Dokumenttiyhteistyöpalaveri, Helsinki
- 28.9. Keravan nuorisotalon koulutus
- 28.9.2017 B14-mainostoimistoyhteistyötapaaminen, Helsinki

LOKAKUU

- 5.10.-6.10.2017 Terveysneuvontapäivät, Helsinki
- 9.10.2017 Videoyhteistyöpalaveri, ammattiopisto Luovi, Helsinki
- 11.10.2017 ”Päihde- ja mielenterveysjärjestöjen tiedontuotannon hyvät käytännöt”, MIPA seminaari, DIAK, Helsinki
- 12.10.2017 Valokuvausopiskelijan arviointi osana yhteistyötä, ammattiopisto Luovi, Helsinki
- 13.10.2017 A-klinikkasäätiön ja A-klinikka Oy:n vuosijuhlaan Itä-Pasila, Helsinki
- 17.10.2017 Asunnottomien yö, Helsinki
- 18.10.2017 Nuorisotoimi, Lauritsalantalo, Nuortenilta, Lappeenranta
- 18.10.2017 Huumetyöryhmä, Ehyt, Helsinki
- 19.10.2017 Etelä-Karjalan yhdistykset kokous
- 24.10.2017 Kiinnostavuusmuotoilu somessa, Kaiku Helsinki
- 26.10.2017 Hyvinvointialojen liitto vuosikokous, Vanhasatama
- 30.10.2017 EPT-verkosto, viestintäkoulutus, Helsinki

MARRASKUU

- 3.11.2017 Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuus, Tampere,
- 7.11.2017 Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuus, Helsinki, 150 osallistujaa
- 7.11.2017 Lupa surra -seminaari, Hämeenlinna, Irti Huumeista ry vertaistukena puheen-
vuoro, 60 osallistujaa
- 8.11.2017 Päihdehaitat hallintaan! Suunnittelemalla tulosta, Päihteet työelämässä
- 15.11. 2017 Vantaan A-kilta, ”Toivoa on” -seminaari, läheisnäkökulma
- 15.11.2017 Riskiryhmien etsiminen ja tunnistaminen (RET) - Helsingin kaupungin kehittä-
mistoiminta.

- 13.11.2017 Strategiaprosessin yhteenveto, Ville Luukkanen, Impact Iglu,
- 15.11.2017 Opinnäytetyön julkistustilaisuus, Pinja Rislakki, DIAK, Helsinki
- 15.11.2017 Lapsiasiainneuvottelukunnan kokous, Kuuleminen huumetilanne Suomessa
- 15.11. 2017 Toivoa on seminaari, yhdistyksen esittely, paikalla 60
- 16.11.2017 Estery -kokous, Mikkeli
- 21.-22.11.2017 Mielenterveysmessut, Helsinki, 795 kävi Standilla
- 22.11.2017 Saimian sosionomiopiskeiljolle luento koululla, Lappeenranta
- 22.-23.11.2017 SOSTE, Talous ja hallintopäivät, Helsinki
- 23.11.2017 Huumetyöryhmä, Ehyt, Helsinki
- 24.11.2017 Markkinointiviestintäkoulutus tutkinnon osana, Omnia, Espoo
- 29.11.2017 Huoli herkistää, pelko myy. Kansallinen tiedeviestinnän konferenssi, Helsingin yliopisto
- 30.11.2017 Irti huumeista ja arjen toimintakyky yhteistyökokous, Helsinki

JOULUKUU

- 2.12.2017 Vapaaehtoistoiminnan messut, Vanha Ylioppilastalo
- 7.12.2017 Saimian sosionomiopiskelijoille luento koululla, Lappeenranta
- 7.12 Hyvinkään kaupunki, ryhmän suunnittelukokous
- 8.12.2017 Yhteistyöpalaveri Misa Palanderin kanssa kulttuuriyhteistyöstä
- 13.12.2017 Tutkimusseminaari, THL, Helsinki
- 13.12.2017 EPT-verkoston viestintätyöryhmä, Helsinki
- 13.12. 2017 Perhekahvila, yhdistysinfo, paikalla 20 osallistujaa, Oulu

6.3 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälisen toiminnan kautta yhdistys sai uutta ja ajankohtaista tietoa, kehitti asiantuntemusta sekä jakoi omaa tietotaitoaan. Kansainvälistä toimintaa seurattiin ja ideoita suomalaisen huume- ja läheistyön kehittämiseen kerättiin. Pohdittiin varoittavia esimerkkejä, joista olisi tässä vaiheessa mahdollista ottaa opiksi. Esimerkiksi käy Yhdysvaltojen lääkepolitiikka ja lääkäriyön korruptoituneisuus, joka on lisännyt lääkkeiden saatavuutta ja ollut osaltaan vaikuttamassa opioidikriisin syntymiseen huumemarkkinoilla. Sote-uudistuksen ja valinnanvapauden kehittyessä tähän asiaan on syytä kiinnittää huomiota. Kansainvälinen toiminta painottuu sähköisten palvelimien kautta tapahtuvaan tietojen vaihtoon eri maiden välillä sekä saadun informaation levittämiseen Suomessa.

Huumeongelma on globaali. Kansainvälisesti yhdistyksessä huomio kiinnittyi Portugaliin ja Amerikkaan kannabispoliitikan muuttuneiden linjausten vuoksi. Yhdistyksen toiminnanjohtaja osallistui A-klinikkasäätiön järjestämään huumetiedotusseminaariin, joka pidettiin Portugalissa, Lissabonissa. Kansainvälisesti arvioituna Suomen huumetilanteelle poikkeuksellisenä nähtiin sekakäyttökulttuuri sekä lääkkeiden suonensisäinen käyttö

ja kahden raiteen huumeepoliittinen linjaus. Kansainvälisesti myös huumeisiin liittyvän laboratoriotutkimuksen laajentamiseen liittyvää keskustelua käytiin kansallisesti ja kansainvälisesti (Suomessa A-klinikkasäätiön Muunto-hanke).

Kansainvälistä tutkimusta huumeaiheista seurattiin aktiivisesti eri tutkimusjulkaisujen kautta. Esimerkiksi *Journal of Addiction Medicine*, EU:n ja YK:n toimielimien eri julkaisut, kannanotot ja muu julkaistu materiaali olivat jatkuvan seurannan kohteena. Yhdistys seurasi kansainvälisiä yhteistyöfoorumeita myös sosiaalisessa mediassa ja välitti tietoa eteenpäin sekä hyödynsi yhteiskuntavaikuttamisessa, kouluttamisessa ja asiakastyössä esimerkiksi käsikirjoja ja kansainvälisiä dokumentteja. Lisäksi yhdistykseen otettiin yhteyttä kansainvälisissä asiakasasioissa. Yhteydenottoja tuli mm. Saksasta, Thaimaasta ja Italiasta.

Kansainvälistä yhteistyötä jatkettiin: Drug Watch International, Drogfri Ungdom r.f, Drogförebyggande dagarna, Trafik och hälsa ja Folkhälsan, ECAD – European Cities Against Drugs, EURAD – Europa Against Drugs, EWDTs – European Workplace Drug Testing Society, FESAT – European Foundation of Drug Helplines, ICAA – International Council on Alcohol and Addictions, NIDA – National Institute on Drug Abuse, DWI, NMN – Norden Mot Narkotika, UNODC – United Nations Office on Drugs and Crime

Seuraaviin YK:n kansainvälisiin päiviin yhdistys osallistui some-kampanjoilla:

20.2: Kansainvälinen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden päivä

1.3: Syrjinnän vastainen päivä (UNAIDS)

8.4: Kansainvälinen naistenpäivä

19.6: Kansainvälinen päivä seksuaalisen väkivallan poistamiseksi

26.6: Kansainvälinen päivä huumeiden väärinkäytön ja laittoman huumeainekaupan vastustamiseksi

28.7: Maailman hepatiittipäivä (WHO)

5.9: Kansainvälinen hyväntekeväisyyden päivä

2.10: Kansainvälinen väkivallattomuuden päivä

10.10: Maailman mielenterveyspäivä (WHO)

17.10: Kansainvälinen päivä köyhyyden poistamiseksi

16.11: Kansainvälinen suvaitsevaisuuden päivä

20.11: Lapsen oikeuksien päivänä yhdistys nosti esiin lapsen oikeutta huumeettomaan kasvuympäristöön

25.11: Kansainvälinen päivä naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi

1.12: Maailman Aids-päivä

5.12: Kansainvälinen vapaaehtoistoiminnan päivä

10.12: Ihmisoikeuksien päivä.

7 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Seuranta ja arviointi ovat keskeinen osa yhdistyksen toimintaa, kehittämistä ja johtopäätöksien tekoprosessia. Seuranta ja arviointia tehtiin tavoitteiden mukaisesti. Seurantatietoa kerättiin koskien yhdistyksen kaikkea toimintaa. Seurannan ja arvioinnin pohjalta tehtiin johtopäätöksiä ja suunnitelmia toiminnan jatkokehittämistä varten. Seuranta- ja arviointitiedot mahdollistivat oppimisen, suunnan muuttamisen ja toimivien ratkaisujen löytämisen.

Seuranta toteutettiin keräten palautetta koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuvilta, muilta asiakkailta, verkostoilta ja yhteistyökumppaneilta. Henkilökunnalle tehtiin kerran vuodessa henkilöstökysely. Vapaaehtoisten, jäsenien ja asiakkaiden palautejärjestelmiä kehitettiin. Asiakaspalautetta tullaan keräämään 2018 vuonna Paradise-lomakkeella yhteistyössä A-klinikkasäätiön Arjen toimintakyky -hankkeen kanssa.

Numeerista palautetta kerättiin asiakasmäärästä, jäsenmäärästä, vapaaehtoisten määrästä, ryhmien ja tukihenkilöiden määrästä. Yhdistyksen toiminnasta kerättiin arviointitarpeen mukaan numeerista tietoa riittävästi. Laadullisen tiedon keräämisessä oli parantamisen varaa ja tähän palautteeseen etsittiin ratkaisuja vuonna 2017. Yhdistykselle avattiin avoin asiakaspalautekaavake, jonka kautta voi antaa jatkuvaa palautetta. Työn arviointia tehtiin tiimien, henkilökunnan, johtoryhmän ja hallituksen kokouksissa. Yhdistyksen henkilökunnan ja vapaaehtoistyöntekijöiden vahva halu ja sitoutuminen yhdistyksen toimintaa näkyi onnistumisina sekä tehokkuutena arvioitaessa vuotta 2017. Työn tuloksia voidaan pitää monin osin aiempaa parempina huolimatta organisaati uudistuksesta, joka kuormitti organisaatiota vuonna 2017.

Lisäksi esimiehen ja työntekijän kesken käytävät kehityskeskustelut ja työnohjaus tarjoavat mahdollisuuden arvioida työtä ja toimintatapoja. Vuoden aikana pysähdyttiin arvioimaan ja suunnittelemaan toimintaa henkilökunnan ja hallituksen yhteisillä tai erikseen pidettävillä kehittämis- / työhyvinvointipäivillä. Talouden osalta toimintaa arvioitiin joka kokouksessa hallitustyöskentelyssä.

Koulutuspalautteen mukaan toiminta vastasi asetettuihin tavoitteisiin. Koulutuspalautteet ovat olleet positiivisia, lisäkoulutustarvetta on kysytty systemaattisesti koulutuspalautteissa. Lisäkoulutus liittyy paljon jo olemassa olevan tiedon syventämiseen ja toistoon. Opitut asiat on hyvä päivittää sopivin aikavälein.

- Pieni ryhmä mahdollisti avoimet vuorovaikutteiset keskustelut. Hyvää olivat monipuoliset tulokulmat (ammattilaiset, käyttäjät, omaiset, vapaaehtoistoimijat) asioihin.
- Mielenkiintoisia keskusteluja! Erilaisten ihmisten kohtaamista, kokemusten ja näkemysten vaihtoa.

- Sain hyvää tietoa Irti Huumeista yhdistyksen toiminnasta ja läheistyöstä. Mukavat osaavat kurssin vetäjät.
- Hyvät kouluttajat. Hyvä ryhmä.
- Mukava kodikas lämmin ilmapiiri kursseilla.

Yhdistyksen vuoden 2017 seurantatiedot koottiin yhdessä johtoryhmän ja OTA-hankkeen projektipäällikön kanssa. Yhdistys on kyennyt uudistumaan ja säilyttämään toimintakykynsä koko vuoden 2017 ajan, vaikka vuoden aikana muutettiin toimintatapoja ja toteutettiin kokonaisvaltainen organisaatiouudistus.

7.1 YHTEISKUNTAVAIKUTTAMISEN ARVIOINTI JA SEURANTA

Vuoden 2016 syksyllä aloitettu organisaatio- ja talousuudistus toteutui konkreettisesti ja suunnitelmien mukaan. Arviona voidaan sanoa, että toteutuminen on pysynyt suhteellisen hyvin aikataulussa ja pääosin kaikki talouteen ja hallintoon kohdennetut toiminnot on saatu toteutettua.

Yhdistykselle luotiin rakenteita seurannan ja arvioinnin vahvistamiseksi. Yhteiskunta-vaikuttamisen ja viestinnän seuranta tehdään päivittäin ja sen kokoamisesta vastaa viestintäpäällikkö. Taloutta ja jäsenmääräkehitystä seurattiin jokaisessa hallituksen kokouksessa. Kokonaisuutena yhteiskunta-vaikuttamisen kehitys eri mittareilla arvioituna yllätti yhdistyksen toimijat positiivisesti.

Johtamis- ja kehittämispalautetta kerättiin Webropol-kyselyllä toukokuussa 2017. Johtamispalautteen perusteella henkilökunta oli yleisesti tyytyväistä uuteen tämän päivän johtamiseen. Visiot, näkemys, into ja sitoutuminen nähtiin positiivisina johdon ominaisuuksina. Johtaminen ja kehittämistyö koettiin selkeinä. Myös julkisuudessa olemista ja kannanottamista pidettiin hyvänä ansiona. Johtamiseen liittyviä kehitysehdotuksia olivat selkeyttäminen ja rauhoittuminen työnjakoa koskien. Myös aikaa suunnittelulle ja ajatustyölle toivottiin enemmän. Henkilökunnalta kysyttiin myös mielipidettä työtiloista toukokuussa 2017. Tulokset vahvistivat yhdistyksen toimiston muuttotarvetta.

Toiminnanjohtaja kävi jokaisen työntekijän kanssa kehityskeskustelun, jonka yhteydessä arvioitiin työntekijän toiveita, odotuksia ja työhyvinvointia. Keskustelut mahdollistivat yhdistyksen organisaatiouudistuksesta huolimatta työn kehittämisen.

Mediaosumien pohjalta voidaan päätellä, että huume keskustelulle on tilausta. Huume aiheita käsiteltiin monista eri näkökulmista. Tiedotteiden määrää, läpimenoa ja palautetta mediassa sekä keskustelupalstoilla seurattiin ja koottiin hallituksen kokouksiin ja vuosikokouksiin jäsenille tiedoksi (Mediaosumat liite X). Mediaseurantaan kootaan jatkossa myös valtakunnallisen ja alueellisen mediajulkisuuden määrä ja se, millainen kuva Irti Huumeista ry:stä on annettu medioissa sekä kooste juttujen aikaansaamasta julkises-

ta keskustelusta. Mediaseuranta on esillä vuosikokouksissa. Somekanavia seurattiin numeerisesti, samoin sitä, miten julkaisuihin reagoidaan, niitä jaetaan ja aiheista keskustellaan. Keskusteluihin myös osallistuttiin ja kommentteihin ja viesteihin vastattiin. Kotisivujen kävijämäärän ja avattujen sivujen määrän seurannassa hyödynnetään Google Analytics –palvelua, kotisivuista saatua palautetta kerätään, kun sitä vastaanotetaan esimerkiksi vapaaehtoisilta. Mediaesiintymistä saatiin palautetta vaihtelevasti. Toiset teemat kiinnostivat muita enemmän. Esimerkiksi kannabikseen ja läheisten oikeuksiin liittyvät kannanotot herättivät paljon keskustelua ja näkyvyyden kasvu heijastui myös somekanavien tilastoihin prosentuaalisena nousuna kävijä- ja reaktiomäärissä. Media-näkyvyyden vaikutusta keskusteluun huumetyön eri aihealueilla seurataan laajemmin laadullisesti 2018, kun sopivat työkalut ja kysymyksenasettelut on päätetty. Mieliopikirjoitukset herättivät keskustelua, etenkin kirjoitus, joka käsitteli läheisten oikeuksia palveluihin ja tukeen. Palautteen perusteella yhdistystä kiiteltiin läheisten oikeuksien puolestapuhujan roolistaan. Tuen anto ja tarjoaminen korostui monissa palautteissa. Kokemus siitä, ettei ole oman tilanteensa kanssa yksin. Tätä myös viestintä mediassa pyrki tukemaan.

7.2 ASIAKASTYÖN SEURANTA JA ARVIOINTI

Asiakastyön seurantamateriaalia kerättiin asiakastapaamisista, ryhmistä, vapaaehtoisten työstä, yhteydenotoista ja palautteista. Palautteiden pohjalta arvioitiin tavoitteiden toteutumista. Läheisryhmien ja tukihenkilöiden määrää, osallistujamääriä ja uusien ryhmien kysyntään vastaamista arvioitiin ja seurattiin. Organisaatiomuutokseen liittyvät toimintatapa- ja henkilöstömuutokset vaikuttivat vahvasti asiakastyöhön. Vuoden aikana tulleet palautteet ovat olleet pääasiassa positiivisia. Yhdistys pystyi vastaamaan akuutteihin asiakastilanteisiin ja ryhmän perustamistarpeisiin joustavasti ja nopealla aikataululla.

Vilpola-keskustelufoorumien toimintaa seurataan yhteistyössä A-klinikkasäätiön kanssa. Säätiön kanssa käydään yhteistä arviointia kahdesti vuodessa. Päivystävän puhelimen toimintalukuja seurataan. Vastuu asiakastyön seurantatiedon keräämisestä ja kokoamisesta on vastaavalla läheistyöntekijällä.

- Asiakas koki tärkeänä, että sai jutella ammattilaisen kanssa päihteiden käytöstään ilman, että häntä tuomittiin.
- Hyvä tapaaminen, hyvä kun on paikka missä voi puhua
- Jännitti tapaamista, melkein ehti jo perua tulonsa. Sai kerrottua kipeitäkin asioita, joita salaillut vanhemmiltaan.
- ”Kiitos, teette todella arvokasta työtä”
- Mahtavaa että sain puhua. En ole kahdeksaan vuoteen puhunut kenenkään kanssa näistä asioista, ei ole ollut ketään kenelle puhua

- ”kiitos todella paljon avusta, vihdoinkin sain puhua näistä asioista”
- Tulee joka kerta niin hyvä olo, kiitos”
- Ihanaa että löysin paikan missä voin puhua
- Erittäin kiitollinen Irti Huumeiden toiminnasta ja saanut paljon apua vertaistukiryhmästä. On saanut ystäviä joihin voi ottaa yhteyttä tarvittaessa ja puhua omaisen päihteidenkäytöstä.
- Pitää tärkeänä Irti Huumeista ry:n antamaa tukea surutyöhönsä.
- Ihana, että saa puhua, että on joku, joka kuuntelee. Läheisen käytös myös muuttunut koska tietää että olen täällä juttelemassa
- Kiitollinen et saa maksutta tätä apua itselleen!

Työtavat uudistettiin. Ammattilaisten asiakastapaamisten määrä jäi jonkin verran (30%) verran tavoitteesta, mutta läheisryhmien kohtaamiset lisääntyivät ja vapaaehtoiset saivat vahvemmin tukea työlleen. Työn painopiste muuttui. Alueiden tarpeisiin vastattiin nopeammin ja paikallisia koulutuksia järjestettiin enemmän kuin oli suunniteltu. Skype perhetapaamiset aloitettiin. Sosiaalisessa mediassa vertaistuen määrä lisääntyi ja sururyhmä aloitti kokonaan uutena vertaistuenmuotona. Uusia kasvotusten kokoontuvia vertaistukiryhmiä aloitti 4 kappaletta. Valtakunnallinen työ vahvistui. A-klinikkasäätiön kanssa käynnistettiin Paradise -asiakaskysely, joka toteutetaan vuonna 2018 eri tasoisesti yhdistyksen asiakastyössä. Saatuun palautteeseen reagoitiin ja asiakastyö muuttui entistä tavoitteellisemmaksi.

8 KEHITTÄMINEN

Irti Huumeista ry:llä oli tavoitteena kehittyä Suomen tunnetuimmaksi ja arvostetuimmaksi huumetyön kansalais- ja vapaaehtoisjärjestöksi. Irti Huumeista ry:n kaikessa toiminnassa tavoiteltiin sitä, että yhdistys on 2018 vuoden alkaessa toimintakykyinen, tehokas ja ammatillisesti vahva. Toimintaa kehitettiin rohkeasti, johdonmukaisesti ja kunnianhimoisesti taloutta tasapainottaen ja moniammatillista osaamista vahvistaen. Näkyvyys mediassa, järjestöllisen tilan vahvistuminen, asiakastyön toimintatapojen ja tuotteiden selkiytyminen sekä talouden tavoitteisiin pääsy loivat positiivista kierrettä. Uudistustyötä tuki vahva strategiatyö, yhdistyksen toimijoiden kyky katsoa tulevaisuuteen sekä ammatillisen osaamisvajeen määrittely ja osaamisen lisääminen rekrytoinneilla.

Huumeiden käyttö näyttää arkipäiväistyvän. Kuitenkin huumeiden käyttöön liittyy vahva stigma, paljon häpeää ja syyllisyyttä. Huumeiden käyttäjän läheisten raskasta, jopa sairastumiseen altistavaa roolia ei ymmärretä riittävästi. Läheiset kuvaavat Irti Huumeista ry:n vuoden 2017 palautteissa, että he kärsivät unettomuudesta, pelkäävät huumeriippuvaisen rakkansa puolesta, kokevat väkivallan uhkaa, painivat mielenterveysongel-

mien kanssa, laiminlyövät omaa hyvinvointiaan, heidän sairaspöissaolojensa määrä on lisääntynyt jne.

Suomessa on monia perheitä, joissa huumeet ovat osa lasten arkea. On perheitä, joissa vanhemmat käyttävät tai ovat käyttäneet aktiivisesti huumeita. Lapset saattavat pelätä huostaanottoa, lastensuojelua ja kasvavat epäluuloiseksi yhteiskuntaa kohtaan. Näiden perheiden lapsilla on muita suomalaisia lapsia korkeampi riski elää turvattomassa ympäristössä ja väärinkäyttää päihteitä. Nuorten kannabiskokeilut ovat lisääntyneet ja asenteet kannabista kohtaan yhteiskunnassa yleisesti lieventyneet.

Toimintavuoden aikana resurssien vahvistamista havaittiin tarvittavan iäkkäiden läheistyöhön, aluetoiminnan laajentamiseen, surutyöhön sekä huumeperheiden lapsi ja nuorisotyön sekä toipujien työllistämiseen. Tavoitteena tässä työssä on hyvinvoinnin, elämänhallinnan ja toipumisen edistäminen sekä eriarvoistumisen vähentäminen ja sukupolvelta toiselle periytyvän riippuvuuskierteen katkaiseminen.

Lrti Huumeista ry:n kehittämisen- ja hanketyössä hyödynnettiin vuonna 2014 tehtyä brändistrategiaa sekä keväällä 2017 koottuja yhdistyksen historiikkietietoja. Ajatuksena oli kunnioittaa yhdistyksen arvokasta työtä huumetyön pioneerina sekä kehittää työtapoja vastaamaan tämän ajan haasteisiin. Tässä työssä oleellista oli organisaatiouudistuksen yhteydessä osaamisen vahvistaminen, yhteisen Lrti Huumeista -linjan etsiminen sekä ajatusten kokoaminen strategioiksi, joita voivat hyödyntää henkilökunta, hallituksen jäsenet ja vapaaehtoistyöntekijät. Yhdistyksen toimijoiden keskuudessa yhteisten linjojen löytäminen vaati keskustelua, pohdintaa, keskinäistä luottamusta ja halua sitoutua yhdessä kehittämään järjestöä. Tämän voitaneen todeta olleen vuoden 2017 yksi suurimpia onnistumisia ja mahdollistaneen työn vahvan kehittämisen.

Huumeisiin liittyvää keskustelua käytiin runsaasti kansallisella ja kansainvälisillä tasoilla. Suomen huumausainepolitiikan yleistavoitteena on huumausaineiden käytön ja levittämisen ehkäiseminen siten, että niiden käytöstä ja torjunnasta aiheutuvat taloudelliset, terveydelliset ja sosiaaliset haitat ja kustannukset jäävät mahdollisimman pieniksi. Suomen huumausainepolitiikkaan ja hoitolinjauksiin on tulossa muutoksia 2018. Yhdistys valmistautui tähän työhön. Lisäksi lapsiasiavaltuutettu nosti useita kertoja esiin huolen- sa huumeiden vaikutuksesta lasten elämään. Edellä mainituissa keskusteluissa yhdistys toi esiin tutkittua ja kokemusperäistä tietoa keskustellen, kirjoittaen ja tiedottaen. Voidaan sanoa, että yhdistyksen ja toiminnanjohtajan asema yhteiskuntavaikuttajana, keskustelijana ja tiedon jakajana vahvistui. Yhteiskuntavaikuttamistyön kehittämistä tullaan jatkamaan ennakoitavampaan ja suunnitelmallisempaan suuntaan.

Hanketyöllä pyrittiin vastaamaan alueellisesti esiin nousseisiin haasteisiin, joihin resurssit eivät muuten riittäisi sekä laajentamaan ja vahvistamaan yhdistyksen työtä. Useiden hankehakemusten yhteydessä STEAn palautteessa viitattiin hankehakemusten puutte-

den lisäksi yhdistyksen valvonnallisiin tietoihin järjestön taloustilanteesta. Tähän asiaan etsitään aktiivisesti ratkaisuja johdonmukaisella toiminnan kehittämisen avulla. Yhdistys sai STEAlta rahoituksen Oikeus turvallisempaan arkeen -hanketyölle ja tämä työ eteni suunnitelmien mukaisesti.

Irti Huumeista ry suunnitteli ja haki rahoitusta Oikeus turvallisempaan arkeen -hankkeen lisäksi seuraaviin hankkeisiin: Edistää huumeiden käyttäjien, toipujien ja huumeiden käyttäjien läheisten hyvinvointia, osallisuutta ja ihmisarvoista elämää. (Chat, alueelliset läheis- ja huumetyönkeskukset, Oma tila) ja Vahvistaa yhdistyksen edunvalvontatyötä ja vastata asiakastyöntarpeisiin taiteellisin keinoin ("Huumemaailman salatut elämät" -hanke). Hankesuunnitelmia jatkokehitetään saadun palautteen pohjalta.

Irti Huumeista ry teki aiesopimuksen kumppanuudesta Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön kanssa olla mukana järjestämässä vuoden 2018 Valtakunnallisia terveysneuvontapäiviä ja terveysneuvontaverkoston. Sopimus on voimassa vuoden 2018. Terveysneuvontatyön tarkoitus on estää syrjäytymistä ja huono-osaisuutta sekä lisätä terveysneuvontatyön laatua ja yhdenmukaisuutta.

Irti Huumeista ry on mukana yhteistyökumppanina seuraavissa avustushakemuksissa, joihin ei saatu rahoitusta: Voima-hanke (Tukikohta ry hankehakija), Päihdeneuvontapalvelu (Ehyt ry hankehakija) ja Munuais- ja maksaliiton HCV potilaat hoitopolulle -hakemus. Ehyt ry:n kanssa yhteistyön kehittämistä päihdeneuvontapuhelinpalveluiden osalta jatketaan.

9 TILINPÄÄTÖS

Irti Huumeista Ry
Y-0810152-7

Toimintakertomus ja tilinpäätös

2

31.12.2017

Tase	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	2 012,56	2 683,41
Muut aineelliset hyödykkeet	807,30	807,30
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	3 025,20	3 025,20
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 845,06	6 515,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 760,00	0,00
Lainasaamiset	1 210,00	1 210,00
Muut saamiset	4 893,09	5 707,22
Siirtosaamiset	6 630,81	923,00
Rahat ja pankkisaamiset	74 888,78	5 187,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	89 382,68	13 027,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	95 227,74	19 543,69
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-72 126,86	-26 694,24
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 594,00	-132 528,86
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-62 532,86	-159 223,10
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	12 404,43
Ostovelat	23 502,20	9 308,46
Muut velat	14 792,40	15 066,47
Siirtovelat	119 466,00	141 987,43
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	157 760,60	178 766,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	95 227,74	19 543,69

31.12.2017

Tuloslaskelma	1.1.2017-31.12.2017	1.1.2016-31.12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA		
Asiakastyö		
STEA ja AK-avustus perhetyön projekti	127 630,41	117 000,00
OTA-Hanke	29 068,32	0,00
Muut tuotot	2 320,00	24 661,78
Kulut	-104 705,53	-38 667,19
Asiakastyö yhteensä	54 313,20	102 994,59
Yhteiskuntavaikuttaminen		
Koulutus- ja tiedotustuotot	1 988,00	283,42
Koulutus- ja tiedotuskulut	-15 063,84	-7 537,04
Yhteiskuntavaikuttaminen yhteensä	-13 075,84	-7 253,62
Henkilöstökulut		
Palkat	-243 887,17	-246 389,27
Eläke	-47 637,63	-45 527,10
Muut lakisääteiset vakuutusmaksut	-12 839,37	-6 586,85
Henkilöstökulut yhteensä	-304 364,17	-298 503,22
Poistot		
Poistot	-670,85	-894,48
Poistot yhteensä	-670,85	-894,48
Muut hallinnon kulut		
Muut hallinnon kulut	-170 116,19	-193 139,24
Muut hallinnon kulut yhteensä	-170 116,19	-193 139,24
VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-433 913,85	-396 795,97
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-433 913,85	-396 795,97
VARAINHANKINTA		
Tuotot	23 047,25	13 434,70
Kulut	-791,90	-1 347,00
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	22 255,35	12 087,70
TUOTTO- /KULUJÄÄMÄ	-411 658,50	-384 708,27
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	0,00	469,07
Kulut	-4 247,50	-137 991,27
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	-4 247,50	-137 522,20
TUOTTO- /KULUJÄÄMÄ	-415 906,00	-522 230,47
Yleisavustukset		
STEA	314 000,00	228 000,00
Muut avustukset	111 500,00	161 701,61
Yleisavustukset YHTEENSÄ	425 500,00	389 701,61
TILIKAUDEN TULOS	9 594,00	-132 528,86
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	9 594,00	-132 528,86

31.12.2017

Tilinpäätöksen liitetiedot 1

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot (KPA 2:2§)

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Ry:n pysyvät vastaavat on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa ja vaihto-omaisuus muuttuvaan hankintamenoonsa noudattaen fifo-periaatetta sekä KPL 5 luvun 6§1 momentin mukaista alimman arvon periaatetta.

Ry:n omistaman pysyviin vastaaviin kuuluvan kuluvaan omaisuuden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on määritetty kokemuseräisesti.

Tasetta koskevat liitetiedot

Muiden kuin vaihto-omaisuuteen kuuluvien osakkeiden ja osuuskien aktivoitujen hankintamenojen ja niiden tilikauden päätyttyä tiedossa olevien jälleen hankinta hintojen erotus

	hankinta arvo	markkina-arvo
Elisa a 150 kpl	1707,00	4908,00
Nordea fdr 403 kpl	1318,20	4070,30

Oman pääoman erittely

	31.12.2017	31.12.2016
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-159 223,10	-26 694,24
Oikaisut edellisiin tilikausiin	87 096,24	0,00
Tilikauden yli/alijäämä	9 594,00	-132 528,86
<u>Oma pääoma yhteensä</u>	<u>-62 532,86</u>	<u>-159 223,10</u>

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Annetut pantit

Vuokratakuutalletukset 5 202,77

Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

Yhdistyksen palveluksessa on ollut tilikauden aikana keskimäärin 9 henkilöä.

31.12.2017

Tilinpäätöksen liitetiedot 2

Saadut avustukset

Avustus	Myönnetty	Käytetty	Siirtyy vuodelle 2018
STEA AK 3	150 000,00	127 630,00	22 370,00
ATEA AY 1	314 000,00	314 000,00	0,00
STEA Oikeustur	32 000,00	29 068,32	2 931,68
HKI kaupunki	80 000,00	80 000,00	0,00
Vantaa	10 000,00	10 000,00	0,00
Espoo	2 500,00	2 500,00	0,00
Kuopio	3 000,00	3 000,00	0,00
Tampere	2 000,00	2 000,00	0,00
Porvoo	800,00	800,00	0,00
Lohja	400,00	400,00	0,00
Kauniainen	200,00	200,00	0,00
Hämeenlinna	500,00	500,00	0,00
Lappeenranta	11 900,00	11 900,00	0,00
Kirkkonummi	200,00	200,00	0,00
Seinäjäki	1 000,00	0,00	1 000,00
Jenny ja Antti Wihuri	25 000,00	0,00	25 000,00
Päivikki ja Sakari Sohlberg	20 000,00	0,00	20 000,00

31.12.2017

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 27 .päivänä huuoni kuuta 2018

Sami Räsänen,
puheenjohtaja

Marko Luukkanen

Silvia Modig

Mette Strauss

Heli Toivonen

Kari Virtanen

Merja Väisänen

Mirka Vainikka,
toiminnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen kertomus
Helsingissä, maalis kuun 5. päivänä 2018

Christian Klemetti, HT

31.12.2017

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Tilikaudella 1.1.2017- 31.12.2017

Tilinpäätös

Tilinpäätös Tase-erittely	sidottuna kirjana paperilla sidottuna kirjana paperilla
------------------------------	--

Kirjanpito

Päiväkirjat Pääkirjat	atk-tulosteena paperilla atk-tulosteena paperilla
--------------------------	--

Tositteet (tositelaji)

Tiliote Nordea (1, tositteet 1-198)	paperitositteina mapissa
Myyntilaskut (2, tositteet 1-99)	paperitositteina mapissa
Ostolaskut (4, tositteet 1-512)	paperitositteina mapissa
Palkat (6, tositteet 1-87)	paperitositteina mapissa
Jäsenmaksut/varainh. (7, tositteet 1-42)	paperitositteina mapissa
Muistiotositteet (9, tositteet 1-26)	paperitositteina mapissa

Tilinpäätös on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä eli 31.12.2027 asti (KPL 2:10.1§)

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt eli 31.12.2023 asti (KPL 2:10.2§)

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Irti Huumeista ry, Fri Från Narkotika rf:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Olen tilintarkastanut Irti Huumeista ry, Fri Från Narkotika rf:n (Y-tunnus 0810152-7) kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausunto tilinpäätöksestä

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 9.594,00 euroa, antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti sekä täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilinpäätöstä koskevan lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta, ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusnäyttöä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös tarpeelliseksi katsomastaan sisäisestä valvonnasta voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja tilinpäätöksen laatimiseen toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa taikka jos näille ei ole realistista vaihtoehtoa.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvien virheellisyyksien katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Tilinpäätöksen tilintarkastukseen liittyviä velvollisuksiani kuvataan tarkemmin tämän tilintarkastuskertomuksen liitteessä, joka on osa tilintarkastuskertomusta.

Muut raportointivelvoitteet

Toimintakertomusta koskevat raportointivelvoitteet

Hallitus vastaa muusta tilinpäätökseen liitetystä informaatiosta, joka käsittää toimintakertomuksen. Edellä oleva lausuntoni tilinpäätöksestä ei kata muuta informaatiota enkä siten anna siitä muuta varmennusohjotuspäätöstä kuin jäljempänä esittämäni tilintarkastuslain edellyttämät lausunnot.

Velvollisuutenani on tilintarkastuksen yhteydessä lukea toimintakertomukseen sisällyttävät tiedot ja arvioida, ovatko ne olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksen yhteydessä saarnien tietojen kanssa tai vaikuttavako ne muutoin olennaisesti virheellisiltä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Jos havaitsen edellä esitetyn perusteella olennaisia virheellisyyksiä toimintakertomuksessa, minun on raportoitava tästä sekä ilmoitettava näiden virheellisyyksien luonteesta. Minulla ei ole tämän suhteen raportoitavaa.

Lausunto toimintakertomuksesta

Lausuntonani esitän, että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti ja että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia.

Hallinnon tilintarkastusta koskevat raportointivelvoitteet

Hallitus vastaa yhdistyksen hallinnosta yhdistyslain säännösten mukaisesti. Edellä oleva lausuntoni tilinpäätöksestä ei kata suorittamaani hallinnon tilintarkastusta.

Tavoitteenani on hallinnon tilintarkastuksessa hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko hallituksen jäsen tai muu vastuuvollinen syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan tai rikkonut yhdistyslakia taikka yhdistyksen sääntöjä. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että edellä tarkoitettu teko tai laiminlyönti aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettussa hallinnon tilintarkastuksessa.

Velvollisuutenani on tarvittaessa esittää tilintarkastuskertomuksessa vastuuvollisille tilintarkastuslain mukainen huomautus.

Helsingissä 5. maaliskuuta 2018

Christian Klemetti,
HT-tilintarkastaja

LIITE TILINTARKASTUSKERTOMUKSEEN:

Tarkempi kuvaus tilintarkastajan velvollisuuksista tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslaki velvoittaa tilintarkastajaa noudattamaan hyvää tilintarkastustapaa. Hyvän tilintarkastustavan perustana toimivat muun muassa kansainväliset tilintarkastusstandardit, joita voidaan soveltaa tarkoituksen mukaisessa laajuudessa kirjanpitoalaissa tarkoitettua pienyrityksen tilintarkastuksessa.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan, ja että:

- tunnistan ja arvioin vääriinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusnäyttöä. Riski siitä, että vääriinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä vääriinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta merkityksellisestä sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioin sovellettuja tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teen hankkimani tilintarkastusnäytön perusteella johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoani. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusnäyttöön. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioin tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

IRTI HUUMEISTA RY

Hyväksytty Irti Huumeista ry:n
kevätkokouksessa 21.4.2018